

bb. 60. időjárásjelentés

j/gy/cz

1966. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

kisebb felhőátvonulások
várható időjárás csütörtök estig: kisebb felhőátvonulások
valószínűleg eső nélkül. mérsékelt, helyenként élénk északnyuga-
ti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön:
18-23 fok között. /mti/
20.20/-n

- v é g e -

-40-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. szeptember 15.

bb. 1. november végére befejezik a budaörsi ut átépítését

i hbj/tm/kl/gy/bs

1966. szeptember 15.

a budaörsi utat - amely az m-7-es és az m-1-es ut buda-
pesti bekötőútja - egészen a nagyszőlős utcai felüljáróig már
átépítették, korszerűsítették. a nagyszőlős utcai és a villá-
nyi ut közötti szakasza azonban nem felel meg a követelményeknek,
ezért szélesítik, átalakítják. ez azért is sürgető, mert a jövő-
ben a balatoni, az északdunántúli, illetve a nyugati országokból
érkező forgalom egy részét a budaörsi uton át a hegyalja utra,
onnan pedig az erzsébet hidra kívánják terelni. a hegyalja utat
a forgalmi kívánalmaknak megfelelően szélesítik.

a budaörsi ut gyepesített földnyelvvel elválasztott osz-
tott sávu, két nyomvonalu lesz, az utépitési munkákat egyelőre
nehezíti, hogy a fővárosi ut- és vasutépítő vállalat olyan
ugynevezett élő - tehát még most is használatban levő - elektromos
kábeleket talál, amelyeket a régi térképek nem tüntetnek fel. a
közművek áthelyezése sok nehézséget okoz. ennek ellenére az ut-
építők remélik, hogy november végéig a budaörsi ut nagyszőlős-
utca-villányi uti szakaszát átadhatják a forgalomnak.

/mti/

1/kl

20²⁰ Sc

..

-1-

bb. 2. tíz ország vízumjának megszerzését vállalja az ibusz

t tz/gk//ki/gy/bs

1966. szeptember 15.

az ibusz az utazóközönség kényelme érdekében tovább szélesítette az egyébként is népszerű közönségszolgálatot. az ibusz ma már tíz ország vízumjának megszerzését vállalja el egyéni turisták számára.

ez a szolgáltatás nem új keletű, az ibusz még 1964 elején megkezdte ezt a munkát. abban az évben 18 000, 1965-ben pedig már 32 000 vízumot szerzett meg ügyfelei számára, mégpedig angliába, ausztriába, franciaországba, jugoszláviába, az nszk-ba, olaszországba és svájcba. / 1966 februárjában jugoszláv vonatkozásban megszűnt a vízumkényszer/. idén a szolgálat népszerűsége tovább növekedett, ezt mutatja, hogy az ibusz által megszerzett vízumok száma - nyolc hónap alatt - augusztus végéig elérte a 24 000-re. az elmúlt hetekben életbe lépett az az új megállapodás is, amelynek alapján az ibusz madách téri fiókja, illetve a megyeszékhelyeken működő irodái az eddigieken kívül vállalják a belga, holland, luxemburgi és svéd vízum megszerzését is./mti/

..

bb. 3. pénteken kecskeméten sorsolják a Lottót

i kf/kf/ki/gy/bs

1966. szeptember 15.

a Lottó 37. játékheti nyerőszámait szeptember 16-án, pénteken délelőtti 10 órai kezdettel, kecskeméten sorsolja a sportfogadási és Lottó igazgatóság./mti/

..

bb. 5. gyümölcszüret a göcseji erdőben

vid ká/sk/gy/cz

1966. szeptember 15.

a göcseji erdőben megkezdődött a vadontermő gyümölcsök szedése. az erdei termék vállalat erdei gyűjtőhelyein tonnaszámba veszik át a vegyesszörpök alapanyagát: a vadkörte, vadalmát, szedret, somot, kökényt. ezeket a gyümölcsöket a vállalat badacsonyi telepén dolgozzák fel. beérte a göcseji erdő kedvelt csemegéje, a szelidgesztenye is. a gesztenyés ligetektől többmillió adag pürénekvalót szállítanak a fővárosi vendéglátóiparnak./mti/

..

-2-

Me
20³⁰ be

bb. 4. társadalmi járőrszolgálat az 1. kerületben az utcák, terek felszerelésének rongálói ellen

i pr/tm/zs/gy/cz

1966. szeptember 15.

a társadalmi tulajdon rongálói, az utcák, terek felelőtlen „kalózái”, egy év alatt mintegy 200 000 forint kárt okoztak az 1. kerületben - állapították meg a kerületi tanács illetékesei. az utcai lámpák szét törésével, a park-oszlopok kidöntésével például csaknem 50 000 forinttal rövidítették meg a közönséget. a mátyás templomot megvilágító lámpákat céltáblának tekintő dobálódzóknak 2 000 forint kárt okoztak.

a közterületek felszerelését pusztító további büneljstoma: összetörték 45 szemétyűjtő kosarat /többet a dunába dobta/, a kerület parkjaiban sokhelyütt kitaposták a frissen bevetett pázsitokat - a felújítás 20 000 forintba került - meg rongáltak 57 nyilvános telefonállomást, és 19 000 forint értékű játszótéri felszerelést tettek használhatatlanná. a kerület műemlék-jellegű épületeiben, szobáiban okozott kár értéke felbecsülhetetlen.

az 1. kerületi tanács tagjai és aktivistái elhatározták, hogy társadalmi járőrszolgálatot szerveznek, s így igyekeznek gátat vetni a felelőtlen utcai kalózok garázdálkodásának./mti/

..

bb. 6. katonai témájú kollégiumok a józsef attila szabadegyetem programjában

i vt/gk/zs/gy/cz

1966. szeptember 15.

a tit józsef attila szabadegyetemén az idén két katonai témával foglalkozó kollégium is helyet kapott a különféle előadás-sorozatok között. az egyik: a második világháború katonai története, amely 14 előadásból áll, október 21-én kezdődik. az előadásokat a magyar néphadsereg központi klubjában /v. váci utca 38./ kéthetenként, pénteken este 6-8-ig hadtörténészek, tudományos kutatók tartják.

/folyt. köv./

Me
20³⁰ be

-3-

bb. 6. /katonai témájú... 1. folyt./ gy

a második kollégium - a tudományok és a haditechnika címmel - október 28-án kezdődik szintén a központi klubban. az előadásokra kéthetenként kerül sor, ugyancsak pénteki napon, este 6-tól 8 óráig. a zrinyi miklós katonai akadémia tanárai, a haditechnikai intézet kutatói, munkatársai adnak átfogó tájékoztatást mindazokról a korszerű harci eszközökről, amelyek a mai haditechnikát jellemzik.

az érdeklődők szeptember 30-ig jelentkezhetnek a kollégiumokra a tit budapesti szervezeténél, viii. kerület muzeum utca 7. szám alatt, naponta 15-től 19 óráig./mti/

..

bb. 7. az operaház új évadjának első vendégművészei

i s/gg/zs/gy/cz

1966. szeptember 15.

a magyar állami operaház és az erkel színház új évadja elején külföldi énekesek fogadására készül. a szezon első vendégművésze, az olasz származású-margherita rinaldi a milánói scala tagja szeptember 21-én a rigoletto-ban gilda szerepét énekli, majd 24-én a lammermori lucia címszerepében mutatkozik be. a kitűnő művésznőt európa és amerika színpadain is jól ismerik, hiszen számos külföldi városban lépett fel és csaknem minden jelentős fesztiválon üdvözölheti a közönség.

szeptember 25-én az erkel színházban lép színpadra galina pizarenko szovjet énekesnő a bohémélet mimijeként. a fiatal művésznő az elmúlt évi budapesti erkel énekversenyen harmadik díjat nyert és operaszínpadon most első ízben találkozhatunk vele a budapesti nézők. szeptember 28-án, ugyancsak az erkel színházban anyegin tatjánajaként lép fel./mti/

..

-4-

bb. 8. szárcsa-invázió borsodban

vid ká/sk/gy/cz

1966. szeptember 15.

az idei szeszélyes időjárás során borsod megye egyes részein olyan tömegű csapadék hullott, hogy a mélyebben fekvő részekben megállt a víz. a bodrogközben, a taktaközben valóságos tavak keletkeztek. ezzel magyarázzák a vadászok, hogy a tájon szokatlanul nagy számban tűntek fel a vízimadarak. tiszaluc, karcsa, tiszaludny és más községek természetes állóvizeit sűrű tömegben lepelt el a szárcsák és vadkacsák. délről húznak fel borsodba a csapadék, s nem is mennek tovább. megjelentek a vadkacsák a délborsodi tájakon is, ahol az utóbbi években létesített víztározókat lepték el. a korai vadkacsa-húzásnak örülnek a borsodi vadászok. alkonyatkor és kora hajnalban állnak lesben, s nem egy vadásztársaság tagjai már száznál több vadkacsa lelővésével dicsekedhetnek./mti/

..

bb. 9. hírek az irodalmi színpadról

i s/gg/zs/gy/cz

1966. szeptember 15.

az irodalmi színpad az idén is rendez az általános iskolák vii. és viii. osztályos tanulóit számára irodalmi matinékat. a tíz előadásból álló sorozat a népköltészettől a magyar munkáosztály forradalmi harcáig számos témát ölel fel, szorosán kapcsolódva az iskolai tananyaghoz.

x x x

„a szellem napvilága”, a címe annak az irodalmi sorozatnak, amelyet a társulat a szocialista brigádok részére indít. az öt részből álló műsor a magyar irodalom legnagyobbjainak remekműveit mutatja be, neves előadóművészek közreműködésével.

x x x

„főlszállott a páva”, címmel a rövidesen induló szezonban is tovább folytatja az irodalmi színpad az ipari tanulók részére tavaly indított előadássorozatot. ebben az évben öt műsort mutatnak be./mti/

..

-5-

bb 10. csibeszállító-doboz, cipőkarton, gyümölcsrekesz, almáskosár a papíripar új gyártmányai között

1 sz/j szb ki

1966. szeptember 15.

korszerűbbé válik egyes termékek csomagolása, ugyanakkor devizamegtakarítást is eredményez a papíripari vállalatnál megkezdett nagyarányú gyártmányfejlesztés. a budapesti nemzetközi vásáron mutatták be először, s az állami gazdaságok az elmúlt hónapokban már használták is, az ötletes megoldású, új formájú naposcsibeszállító dobozokat. erre a célra régebben külföldről vásároltak csomagolóeszközt, s mivel megoldották a hazai gyártását, ebben az évben másfélmillió forint import takarítható meg. a naposcsibedoboz a vállalat csepeli törzsgyárában üzembe helyezett új gépen készül, amely alkalmas más különleges formájú kivágott doboz gyártására is.

az elmúlt hetekben kezdődött meg a vágottbaromfi szállításhoz szükséges nagy méretű dobozok készítése. ebből az új termékből 830 tonnányit igényeltek a felhasználók, s mivel ez a csomagoló eszköz eddig szintén importcikk volt, most a gyártás 8,3 millió forint kiadását teszi feleslegessé. a jövő évben 2000 tonna ilyen dobozt gyártanak. ujabban hazai termelésből fedezik a borpalackozó üzemek dobozigényeit is. a gyümölcsszállításhoz sokféle csomagolóanyagot kísérleteztek ki. egyik újdonság az almászállító hullámdoboz. az alma forgalomba hozásához olyan újszerű, kis méretű dobozokat is készítenek, amelyek az üzletben kinyithatók, majd kosárrá alakíthatók át. a téli alma egy részét már ilyen originál csomagolásban árúsítják. az új gyártmányok között található különböző gyümölcsrekesz is, a szilva szállításhoz például próbaképpen 50 000 darabot kértek a gazdaságok. importot helyettesítenek a cipő szállításhoz szükséges kartondobozok gyártásának bevezetésével is. a csomagolóanyaggyárban pvc divattáskát és polypropilén-fóliából harisnyatásakok gyártását kezdték meg.

a papíripari vállalat széleskörű plackutatást folytat, hogy minél több területen hazai készítményekkel helyettesíthesse az eddig külföldről beszerzett csomagolóanyagokat. újszerű dobozokat ajánlottak fel például az exportvasaló, a különböző műszerek, autóalkatrészek szállításhoz. a mintadarabokat elküldték az érdekelt vállalatoknak. /mti/

8.25/ju^m /du

-6-

MTI

bb 11. rádió és televízió bőség, gazdagabb választék

1 kf/kf szb vg

1966. szeptember 15.

az év végéig több mint 150 000 televíziókészüléket hoznak forgalomba. a televízió választék teljes, a favoriton, a horizonton, a sztáron és a sigmán kívül most is van az üzletekben kisebb mennyiségű delta, amelyből még 2000-3000 kerül a boltokba. ami a képcső méret-választékot illeti, soha nem volt ilyen kedvező a helyzet, mint most. az igényeknek megfelelően a forgalomba kerülő készülékek 70 százaléka nagy képcsős és a többi is 19 colos, szögletes képcsős készülék.

a kereskedelem 120 000 rádiókészülékkel számolhat, s ez a mennyiség a tapasztalatok alapján bőségesnek ígérkezik. várhatóan szükség is lesz e bőségre, mert a kereslet megélénkült például az első félévben a kiskereskedelem annyi rádiót kért, mint tavaly egész évben. öröndetes, hogy a típusválaszték is javul. rövidesen 9 féle asztali rádiót kínálnak az üzletek. a vezeték nélküli rádiók leszerelése nyomán felkészültek az olcsóbb készülékek iránti kereslet kielégítésére is. a dallam és a dália rádióból több mint 40 000 áll a vásárlók rendelkezésére. újdonság a vtrgy r 5700-as típusú készülék. a két nyújtott rövidsávu, közép, hosszú és urh hullámu rádió stereó lemezjátszó csatlakoztatására is alkalmas. a hagyományostól eltérő, modern formájú készüléket - hasonló kisebb elődje nyomán - „óriás daxli,-nak lehet nevezni.

a hordozható rádió választékot egyelőre az orionton és a camping táska-autórádió jelenti, s ezekből van elegendő. még mindig kevés viszont a szokásos rádió. fél év alatt negyvenháromezret adott el és még 10 000 készüléket vár a kereskedelem. ezenkívül a szövosz is tárgyal 10 000 szokásos beszerzéséről. a kis rádió kategóriában újdonságként jelenik meg a következő hónapokban az ugyancsak szovjet gyártmányu, a szokásosnál valamivel nagyobb méretű, de olcsóbb, közép és hosszuhullámu selga rádió. /mti/

8.28/ju¹ /du

-7-

MTI

bb. 12. magyar népviseletek színes képeslapokon

1 tf/tr/e zs cz

1966. szeptember 15.

négyszáznyolcvanezer példányban 16 féle színes képeslap-újdonságot hozott forgalomba a képzőművészeti kiadó. a képeslapválaszték bővítése régi kívánsága volt a közönségnek, sokszor a külföldiek is hiába kerestek postázható magyaros motívumú üdvözlő kártyákat. a mostani szériában a sióagárdi, a kalocsai, a decsi, a mezőkövesdi, a tápéi, a sárpilis és a bujaki népviseletekről készített többféle felvétel közül lehet válogatni. /mti/

bb. 13. megjelent a pest megyei tanács évkönyve

vid/gö/e fm cz

1966. szeptember 15.

az utóbbi években megnövekedett a pest megyét ismerető kiadványok száma. a muzeumi füzetek sorozat, a könyvtárakat bemutató kiadvány, valamint a népművelési tanácsadó tartalmas kötetek után napvilágot látott a pest megyei tanács évkönyve. a 184 oldalas kötet általános áttekintést ad a megyének a második öt éves tervidőszakban elért eredményeiről. az olvasó tájékozódását számos grafikon, táblázat és fénykép segíti. a kis könyv körvonalazza a következő évek legfontosabb tennivalóit is. /mti/

bb. 14. színes film a szolnoki művésztelepről

vid/tm/e fm cz

1966. szeptember 15.

a tiszavidék egyik híres alkotó otthonáról, a több mint 60 éves szolnoki művésztelepről - az ismeretterjesztő művészeti kisfilmek sorozatában - 20 perces színes normálfilmet készít a magyar filmgyártó vállalat. a film első része németh istván rendezésében már a múlt év őszén elkészült, és folytatására szeptember második felében kerül sor. a film alkotói celluloid-szalagra rögzítik az őszi tiszát és a zagyva vidékének természeti szépségeit, az alföldi pusztát romantikus világát, amely évtizedek óta vonzza a művészeket erre a vidékre. a kisfilm bemutatja a művésztelep jelenlegi alkotóit és munkásságukat. /mti/

8.32/ju/1
xlu

-8-

Mk

bb 15. mégis lesz technika háza győrött

vid lk szb szf

1966. szeptember 15.

győrött évek óta húzódik a technika házának felépítése. mindeddig anyagi nehézségek és helyhiány akadályozta a szép terv megvalósulását. a napokban azonban úgy döntöttek, hogy mégis kapnak otthon a győri műszakiak. a szot társadalombiztosítási főigazgatósága győr-sopron megyei igazgatósága részére ugyanis új irodaház építését kezdték meg. a ház a jövő év végére el is készül. a megyei igazgatóság jelentégi irodaházát a mtesz és társegyesületei rendelkezésére bocsátják. a mtesz országos központja, a kohó- és gépipari, valamint a könnyűipari minisztérium, továbbá a győr-sopron megyei tanács jelentős anyagi támogatásával átépíti és három ezer győri műszaki szakember és közgazdász második otthonává varázsolja az épületet, tehát megvalósul a technika háza. helyet kap az épületben a mérnöktovábbképző intézet helyi központja, valamint a magyar közgazdasági társaság győri csoportja is. /mti/

bb 18. szemléltető eszköztár vásárosnaményban

vid tr szb fm

1966. szeptember 15.

iskolai és népművelési szemléltető eszköz-tárt hoztak létre vásárosnaményban. átadta a készletét a járási művelődési ház is. így egy helyen megtalálható az iskolai nevelő-oktató és népművelési tevékenységhez szükséges valamennyi szemléltető-eszköz, s ezeket bármikor kölcsönvehetik az érdeklődők. az eszköztár anyagát a továbbiakban is állandóan bővítik. /mti/

bb 19. 140 pedagóguslakás szabolicsban

vid tr szb fm

1966. szeptember 15.

hosszabb időn át a lakásgond volt az egyik oka szabolicszatmár megyében a pedagógushiánynak. az elmúlt években lényegesen változott a helyzet; többszáz nevelőt juttattak lakáshoz, s ebben az évben is továbbjavult a helyzet. a kedvezményes építési hitelakció keretében 110 nevelő jut lakáshoz. ezenkívül nyolc lakás épül közös erőforrásból. - községfejlesztési alapról és célhitelből -, most pedig mintegy huszonöt lakást vásárolnak. így az idén több mint 140 pedagógus-család lakásgondja oldódik meg. /mti/

8.36/ju/1
xlu

-9-

Mk

bb, 16, abc-áruház épül debrecenben

vid/gk/e szf bs

1966. szeptember 15.

debrecen egyre jobban kiépülő városrészében, az új élet parkban korszerű abc-áruház építéséhez kezdtek hozzá. nyolc-száz négyzetméteres alapja lehetővé teszi, hogy nagyméretű hűtőpultokat és szekrényeket is elhelyezzenek benne. az élelmiszereken kívül háztartási és vegyes iparcikkek is itt vásárolhatnak majd meg a környék lakói. a tervek szerint a jövő nyáron adják át rendeltetésének a korszerű üzletet.
/mti/

bb. 17. eredményes vizkutatás a bodrogközben

vid/lk/e szf bs

1966. szeptember 15.

házánk egyik ivóvizben legszegényebb vidéke a borsod megyei bodrogköz. huszonhat községében még a 80-100 méter mélységű furótt kutak vize is erősen vasmangán-tartalmu és így nagyrészt fogyasztásra alkalmatlan.

a tiszta és a bodrog közötti fontos mezőgazdasági terület egészséges ivóvizellátásának megjavítására a múlt években széleskörű kutatások kezdődtek. a földmérő és talajvizsgáló vállalat előzetes számításai alapján több helyen próbafurásokat végeznek. ez a munka igen komoly műszaki felkészülést és műszerezést igényel. a furóberendezésekkel 400-500 méter mélységbe hatolnak le, s közben az egyes vízadó rétegekből mintákat vesznek. eddig a bodrogköz különböző vidékein három furást fejeztek be 500 méter mélységben. két helyen, tisztakarádon és semjénben igen jó minőségű, fogyasztásra alkalmas bő vizet nyertek, míg gyöngytarlón a minták elemzésekor gazdag ásványi sótartalmat állapítottak meg.

az idén további feltáró furásokat végeznek cigándon és ricsén, jövőre pedig dámóc és karcsa körzetében. a furások eredményeit 1967 őszén értékelik. a szakemberek pontos térképet készítenek a jó és bővizű rétegek elhelyezkedéséről, s megjelölik azokat a helyeket, ahol vízművet érdemes építeni. /mti/

8.42/ju¹
de

-10-

Mtk

bb 20. megírják a tanácsköztársaság vas megyei történetét

vid gk szb fm

1966. szeptember 15.

megkezdődött a kutatómunka a tanácsköztársaság vas megyei történetének megírásához. husz munkatárs - a megyei muzeum, a levéltár, a könyvtár szakemberei és a marxista egyetem tanárai - 25 ives tanulmánykötetben dolgozza föl a témát a tanácsköztársaság 50. évfordulójára.

a vas megyei direktórium annak idején kapcsolatot teremtett az osztrák kommunista párttal, főleg annak grazi szervezetével. a nyugati határszéli megyének ez a sajtóságos proletár-internacionalista megnyilvánulása a tanácsköztársaság idején mind ez ideig kevésbé ismeretes. a kutatókra, a történetírókra vár ennek feldolgozása. /mti/

bb 21. a szocialista üzemegeység címért versenynek a szegedi olajbányászok

vid tr szb szf

1966. szeptember 15.

a szegedi szénhidrogénmedence olajbányászai kiemelkedő sikereket értek el a kongresszusi versenyben. a szegedi területen már 21 szocialista brigád, illetve szocialista címért versenyző brigád alakult. közülük kerülnek ki az alföldi kőolajfurási üzem legeredményesebb munkacsapatai.

a versenyszakas kiemelkedő munkasikereként tartják számon vad jános munkacsapatának eredményét, az egy napi 783 méteres furási mélységet. a brigád tagjai a következő hetekre a maguk felállította országos rekord megdöntését tűzték ki célul. szabó jános brigádja küzdelmes munkával a terület legmélyebb 3 200 méteres olajkutját furta. állandó jó teljesítményt ér el tóth gyula munkacsapata is. vállalták, hogy 1 600 méter furattal túlteljesítik éves tervüket. már 1 400 méternél tartanak.

jól dolgoznak a gépműhely brigádjai is: számos, hiánycikként számontartott fontos alkatrészt készítettek el, gépeket, motorokat javítottak ki tervén felül. a szegedi olajbányászok a kongresszus tiszteletére vállalt 2,2 millió forintból 1,8 milliót teljesítettek. a jó eredmények, s annak alapján, hogy a 600 dolgozóból 580-an szocialista illetve a címért küzdő brigádban dolgoznak, a szocialista üzemegeység cím elérését tűzték ki célul. /mti/

8.56/juⁿ

9¹⁵ de

-11-

de

bb. 22. több mint egymillió négyzetméteres termelésnövelés a mohácsi farostlemezgőgyárban

vid/lk/e szf bs

1966. szeptember 15.

a több mint félmilliárd forint költséggel épített mohácsi farostlemezgőgyár keresett termékén kívül azzal szerzett hírnevet hétéves működése alatt, hogy műszaki és gazdasági szakembereinek találékonysága szinte kimeríthetetlen. Legfőbb bizonyítéka ennek, hogy beruházás nélkül, találmánnyal és újításokkal, üzemszervezéssel - így például a présidő rövidítésével, a folyamatos termelés bevezetésével, a veszteségszerű csökkentésével, stb. - az eredetileg tervezett kapacitáson felül eddig már 8.5 millió négyzetméter faanyagot pótló lemezt szállítottak a feldolgozó iparnak. ez a farostlemez-mennyiség megközelíti egy teljes évi termelésüket.

az egyre növekvő kereslet ez évben újabb vállalkozásra buzdította a gyárat. rendkívül gyors beruházással további termelésnövelés feltételeit teremti meg. a 15.6 milliós program elsősorban azért kínálkozott előnyösnek, mivel építkezésre csak kis mértékben volt szükség. a pénz legnagyobb részén gépeket vásároltak. a svédországból érkezett berendezések szerelését a napokban kezdték meg. a dolgozók kongresszusi vállalásuknak megfelelően a gépszerelést úgy szervezik meg, hogy a termelést ne zavarja, s az évi tervet hiánytalanul teljesíthessék. azokat a munkákat, amelyek, a bővülő alapüzem teljes leállítását kívánják, az októberben sorra kerülő karbantartással, nagyjavítással egyidőben végzik.

a bővítés még ebben az évben elkészül. ez azt jelenti, hogy 1967-től évente egy és negyedmillió négyzetméterrel több terméket ad a mohácsi farostlemezgőgyár. a gazdasági számítások szerint a beruházás nem egészen három esztendő alatt megtérül a népgazdaságnak. /mti/

...

9.02/ju

-12-

9.15/15
9.15/15

le

kk 15. a miniszterelnökhelyettes és a sztriptiztáncosnő

bb/szm/s hj saigon, 1966. szeptember 15./mti/

két saigoni napilap meglehetősen gyér ruházatu keleti táncosnő fényképét közölte. a dél-vietnami sajtóban egyébként nem szokatlan jelenség ezuttal felkeltette a kormány haragját, mert a képfelirat szerint a táncosnő azon a ,, zártkörű ünnepségen,, lépett fel, amelyet nguyen huu co miniszterelnökhelyettes és hadügyminiszter rendezett a dél-vietnami futballválogatott tiszteletére.

a tájékoztatásügyi miniszter azonnal közbelépett és utasította a lapokat, tegyenek közzé helyreigazító nyilatkozatokat. a két lap erre közölte, hogy értesülésük téves volt, a táncosnő nem a miniszterelnökhelyettes által rendezett esten vett részt, s a tévedésért az a fotoügynökség felelős, amely táncosnőről készített felvételt a lapoknak továbbította. a szerkesztők egyuttal ünnepélyesen bocsánatot kértek a miniszterelnökhelyestestől. ez sem használt azonban, mert a tájékoztatásügyi miniszter a fényképet lehozó lapokat öt napra betiltotta. /afp, ap /

..-

kk 16. az új atbán kormány

zusu/hav/s hj tirana, 1966. szeptember 15./mti/

mehmet shehu, akit az albán nemzetgyűlés hatodik törvényhozási időszakán ismét megbízott a minisztertanács elnökének tisztségével, a kormány összetételére vonatkozó napirendi ponttal kapcsolatban beszédet mondott, amelyben jóváhagyás végett a nemzetgyűlés elé terjesztette az új kormány összetételét. ezt megelőzően azonban javasolta az igazságügyminisztérium megszüntetését. méltatásában elmondotta, hogy az igazságügyminisztérium működésével pozitív szerepet töltött be a szocialista törvényesség megszilárdításához. miután azonban az állami igazságszolgáltatás intézmények, mint amilyen a legfelső bíróság és a többi törvényszékek megerősödtek és a szocialista törvényesség kérdése a népi hatalom összes szerveinek ügyévé vált, nincs olyan objektív ok, amely igazolná az igazságügyminisztérium további fenntartását - mondotta shehu.

/folyt. köv./ h

11.03/ju

-13-

11.30/15
lu

RA

kk 16./ az új albán kormány / 1.folyt./s

az előterjesztett kormánylista szerint beír balluku megtartotta a honvédelmi miniszteri tárcát és maradt a miniszterelnök helyettese, új miniszterelnökhelyettesek lettek: haki toska és adil carani. az eddigi miniszterelnökhelyettesek közül spiro koleka az állami tervbizottság elnöke lett, koco theodhosi iparügyi és bányaiügyi miniszter, myftiu és kellezi pedig nem szerepel a miniszterek között. változást jelent még nesti nase külügyminiszteri megbízatása behar shtylla helyett.
/ata/

-- m

kk 17. tengeralattjáró-2.

pk/bog-lm hj r o t t e r d a m, 1966. szeptember 15./mti/

a bonni hadügyminisztérium csak nagy késéssel, a hír kipattanása után: csütörtökön délelőtt közölte, hogy a buvárhajó, 21 főnyi személyzettel a fedélzetén, szerdán „eltűnt”,

a kimentett hajótörött, egy silberhaben nevű matróz, úgy véli, hogy ő a szerencsétlenség egyetlen túlélője. a tengeralattjáró a felszínen hajózott, amikor a gépterem léket kapott, s a fedélzetről nyolcan vetették magukat a vízbe. ezek közül ő az egyik. további négyet a st. martin-ról megpillantottak, de ismét szem elől tévesztették őket./reuter/

--

kk 18. pravda-cikk

t 6-2 pm/sp/s hj m o s z k v a , 1966. szeptember 15./taszsz /

tunkin professzor, a szovjet nemzetközi jogászok szövetségének elnöke írja csütörtökön a pravdában:

a német demokratikus köztársaság teljes mértékben megfelel az ensz-be való felvétel feltételeinek és fel is kell venni ebbe a nemzetközi szervezetbe. a cikkíró véleménye szerint az ndk felvételi kérelmének pozitív eldöntése messzeemenően kedvező hatást gyakorolna az egész nemzetközi helyzetre. nehéz például tulbecsülni, hogy milyen jelentősége volna az ndk / és esetleg az nszk / ensz- tagságának a német kérdés és az európai biztonság megoldása szempontjából.

/folyt.köv./

n

11.30/ju/s
slu

-14-

MLK

kk 18./ pravda-cikk/ 1.folyt./s

fontos lépés lenne ez az ensz egyetemessé tétele útján is, ami évek hosszú sora óta nem jutott előre, az ensz szempontjából viszont létfontosságú jelentősége van. az ndk-nak az ensz-be való felvétele megerősítené továbbá a különböző társadalmi rendszerű államok békés együtt élése elvének megszilárdulását.

az ndk felvétele ellen tiltakozó nyugati hatalmak álláspontja - állapítja meg tunkin - ellentmond a mai nemzetközi jog elveinek, az ensz természetének, amely a különböző társadalmi rendszerű államok együttműködésének szerve.

a cikkíró rámutat a „ szabadon megteremtett kormány, nyugati tézisének tarthatatlanságára és ezzel kapcsolatban a következőket írja: ha követnénk a „ szabadon megteremtett kormány, tézise szerzőinek logikáját, a legképtelenebb helyzetbe juthatnánk. ez ahhoz vezetne, hogy a szocialista államok nem tekintenek a kapitalista államokat nemzetközileg teljesjogu partnereknek a kapitalista államok pedig a szocialista országokat nem ismernék el ilyeneknek. ez a nemzetközi jog és a nemzetközi szervezet végét jelentené, ez a helyzet egyenes út lenne az önkényhez és a háborúhoz,.

tarthatatlan a nyugati hatalmaknak az az állítása is - írja a továbbiakban tunkin -, hogy az államok többsége hivatalosan nem ismerte el az ndk-t és az ndk nem vesz részt az ensz szakosított intézményeiben, tehát - ugymond - nem tekinthető államnak sem és mint ilyen nem is lehet az ensz tagja. sem az egyik, sem a másik körülménynek nincs jelentősége az államnak, mint nemzetközi jogi alanynak a léte és azon joga szempontjából, hogy résztvegyen nemzetközi szervezetekben.

a német demokratikus köztársaság minden nemzetközi ténykedése - hangsulyozza tunkin - vitathatatlanul bebizonyítja, hogy teljes eltökéltséggel cselekszik olyan módon, ahogyan azt az ensz alapokmánya megköveteli./mti/

-- n

11.40/ju/s
slu

-15-

MLK

kk 19. nyilatkozatok a nyugatnémet revansizmusról

t 6-1 pm/sp-lm hj m o s z k v a, 1966. szeptember 15./taszsz/

a novosztyi hírügynökség különböző országok közéleti személyiségeihez az alábbi körkérdeést intézte: „mi a véleménye önnek az nszk-nak arról a törekvéséről, hogy hozzájusson a nukleáris fegyverhez?„ a krasznoj zvezda csütörtökön beérkező válaszokból közöl szemelvényeket.

khaled mohieddin az eak országos béketanácsának elnöke írja válaszában: „ha atomfegyvert adnának a nyugatnémet kormánykörök kezébe, a világ nukleáris háború kirobbanásának veszélyével találná magát szemben, még realisabbá válna a háború veszélye.„

joseph north amerikai író, az american dialogue című lap főszerkesztője válaszában rámutat, hogy az nszk atomfegyverzése következtében megismétlődhetne az, ami az első világháború után történt.

gábor istván, a magyar partizánszövetség főtitkára írja: számolva az nszk revansista törekvéseivel, minden eszközzel meg kell akadályozni, hogy az nszk hozzájusson az atomfegyverhez, mert az a harmadik világháborút idézné elő. minden békeszerető embernek minden erőfeszítést meg kell tennie avégett, hogy megakadályozza azon országok terveinek megvalósítását, amelyek hozzá akarják segíteni az nszk-t az atomfegyver birtoklásához. ez a világbéke biztosításának alapvető feltétele./mti/

--

kk 21. indonéz-malaysiai közlemény

t 22 pm/hav-lm hj p á r i z s, 1966. szeptember 15./taszsz/

mint az afp jelenti, kuala lumpurban közös közleményt adtak ki malaysia és indonézia küldöttségeinek tíznapos tárgyalásairól. a közlemény hangsúlyozza; hogy a tárgyalásokon megvitattak védelmi, biztonsági, kereskedelmi, közlekedési és egyéb, a két ország kapcsolatait érintő kérdéseket. a tárgyalások eredményeit a két ország kormánya elé terjesztik majd megvitatásra és jóváhagyásra. a közlemény bejelenti, hogy a két ország képviselői mind djakartában, mind kuala lumpurban folytatni fogják a tárgyalásokat.

a tárgyalásokon létrejött nézetazonosság újabb lépés az ez év augusztusában djakartában aláírt békeegyezmény megvalósításának útján, - jelentette ki az indonéz küldöttség vezetője./mti/

--

12.07/ju

-16-

12.15. *She*

NRK

kk 20. a le monde a francia-amerikai viszonyról

leh f1/sp-lm hj p á r i z s, 1966. szeptember 15./mti/

a le monde washingtoni tudósítója szerint néhány nappal eelőre pénzügyminiszter és couve de murville külügyminiszter odaérkezése előtt nehéz lenne eltitkolni, hogy a francia-amerikai kapcsolatok soha ilyen rosszak nem voltak, mint ma, ha „kapcsolatokról„ még egyáltalán lehet beszélni. viszont hozzá kell fűzni ehhez a megállapításhoz egy, a jövő szempontjából fontos kiigazítást, hogy amennyire a diplomáciai kötelékek lazulnak, annyira sokasodnak a személyes kapcsolatok. a valószínűsége hidegháború, amely a francia és az amerikai külügyminisztérium között a hivatalos érintkezésekben folyik, egyáltalán nem érinti francia látogatók növekvő mértékű ~~szólalását~~ és azt a meleg fogadtatást, amelyben amerikaiában részesítik őket. főleg tanárok, diákok és üzletemberek látogatnak az egyesült államokba.

a tudósító szerint pillanatnyilag és hosszútávra, csak ettől a tényről lehet remélni a francia-amerikai kapcsolatok normalizálását olyan időben, amikor erre kedvező lesz a helyzet. az amerikai vezetők keserűséggel veszik tudomásul, hogy de gaulle tábornok phnom penh-i beszédében „magáévá tette az észak-vietnami téziseket„ és elutasította, hogy figyelembe vegye rusznak couve de murville-hez intézett levelét. az epéshangu francia vezércikk sokasága - amelyek azután jelentek meg, hogy az amerikai külügyminisztérium kiszámítottan kiszivárogtatta rusk levelének tartalmát, - az amerikaiak csalódását tükrözi. az amerikaiak ugyanis a franciák jószolgálatára számítottak a phnom penhhez való kapcsolatok helyreállításában és harriman utjának előkészítésében.

vietnam kérdésében nem egyszerűen nézeteltérés van párizssal - mondják az amerikai fővárosban - hanem kifejezetten szakítás. „franciaország ellenségeink győzelmét kívánja„ - mondják. vietnam azonban csak egy példa, kétségkívül a legégetőbb. hasonló az amerikai reakálás a franciaországi amerikai támaszpontok kiürítésével foglalkozó tárgyalások elhúzódása és a francia dollárfeleslegeknek egyre-másra aranyra történő beváltása miatt. franciaország mindenütt támad és aláás. ugyanugy, mint ahogyan 14. lajos meg akarta dönteni az osztrák uralkodóházat, most minden eszközzel - ezek azonban inkább kicsik, mint nagyok - a fehér házra törnek. annyi bizonyos - állapítja meg a tudósító - hogy az örökös francia-amerikai surlódások kevésbé izgatnának egy magabiztosabb kormányzatot. johnsonnak az a drámája, hogy nem sikerült magát megszerettetnie honfitársaival és tiszteletet ébresztetni bennük. ezért sok kormány fokozottan előzékeny johnson tulságos érzékenysége iránt. párizs azonban ez alól fájdalmas kivétel./lehel/

--

12.15/ju

-17-

12.15. *She*

NRK

kk 22. hírek franciaországból

leh/fi/sp/s hj párizs, 1966. szeptember 15./mti/

a francia pártok választási készülődései során szerdán sor került giscard d'estaing volt pénzügyminiszter vezetésével a kormányt támogató független köztársaságiak országos tanácskozására. a tanácskozáson a volt pénzügyminiszter első sorban lecanuet-nek, a demokratikus centrum vezetőjének hétfő esti televíziós kijelentéseire válaszolt. azt bizonygatta, hogy ők és nem lecanuet csoportja tudja a szükséges kiegészítést adni az unr-nek a kormánytöbbséghez. szerinte az unr most csak a választók 30 százalékát képviseli.

x x x

waldeck rochet, a francia kommunista párt főtitkára, továbbá raymond guyot, jacques duclos, georges marchais, roland leroi és gaston plissonnier a francia kommunista párt székházában szerdán fogadta mihail zimjanyint, a pravda fő-szerkesztőjét, az szkp központi bizottságának tagját, aki az elmúlt szombat-vasárnapi humanité-ünnepekre érkezett párizsba.

x x x

közleményt adtak ki a martinique-i kommunista párt küldöttségének franciaországi látogatásáról. a küldöttség az fkp központi bizottságának meghívására szeptember 5-13 között tartózkodott franciaországban és több megbeszélést folytatott a francia testvérpárt vezetőivel. a megbeszéléseken a két párt teljes egyetértése nyilvánult meg abban, hogy fokozni kell a harcot az imperializmus ellen, különösen a vietnami agresszióval szemben, erősíteni kell a küzdelmet a francia kormánynak martinique szigetén alkalmazott gyarmatosító politikája ellen és ki kell vívni olyan autonómia megadását, amely lehetővé teszi a sziget népének, hogy maga intézze saját ügyeit.

-- m

12.25/ju

-18-

12.55 *de*

PKA

kk 23. ben barka

leh/fi/sp/s hj párizs, 1966. szeptember 15./mti/

szerdán folytatódott a magasrangú rendőrtisztek kihallgatása ben barka elrablójának perében. ezúttal max fernet-nek, a bűnügyi rendőrség igazgatójának és helyettesének, simbille rendőrtanácsosnak a tanuvallomására került sor.

a magánvadász ügyvédjeinek kérdéseire fernet a kormányra hárította a felelősséget azért, hogy nem került sor ufkir marokkói belügyminiszternek párizsból történt november 4-1 elutazása előtti kihallgatására. abban a kérdésben is felsőbb körökre hivatkozott a bűnügyi rendőrség vezetője, hogy miért nem tájékoztatta bouvier rendőrtanácsost, aki a nyomozást vezette arról, hogy souchon rendőrtiszt november 3-án már bevallotta feletteseinek: részt vett a marokkói ellenzéki politikus elrablásában, de csak november 11-én engedélyezték kihallgatását. a lapok feltételezik, hogy időközben a francia kormány diplomáciai lépéseket tett a marokkói uralkodónál és ez hátráltatta a nyomozást.

fernet vallomása alapján a magánvadászt / ben barka családját / képviselő ügyvédek ismételték, hogy a felső bíróság elnöke hallgassa ki az ügyben pompidou miniszterelnököt és frey belügyminisztert. mint ismeretes, a kormány korábban nem járult hozzá, hogy a miniszterelnök és a belügyminiszter tanuvallomást tegyen a perben.

--

m

kk 24. djibouti

leh fi/sp-lm hj párizs, 1966. szeptember 15./mti/

a francia lapokat aggasztják a legutóbbi djibouti események. a helyzet lecsillapodása, amelyet az új főkormányzó kinevezésétől vártak, még három napig sem tartott, noha saget a francia-szomalipart jövőjéről tartandó közeli népszavazás ígéretével érkezett. a szerdai újabb összetűzésekből párizsban azt a következtetést vonják le, hogy az események kicsusztak a politikai szervezetek vezetőinek irányítása alól.

a legújabb eseményeket kommentálva a les echos megállapítja, hogy franciaország azért tudott mindezideig megmaradni a vörös-tenger partján, mert két rivális szomszédja, szomáli köztársaság és etiopia a francia jelenlétet a kisebbik rossznak tekintette. ez a helyzet azonban a végtelenségig nem tartható fenn. szélsőséges elemek /értsd a nemzeti függetlenség híveit/ sem mogadiscio-ban, sem etiop területen nem nyugszanak bele ebbe a távlatba.

12.45/ju

--
-19-

13.05 *de*

PKA

kk 25 wilson a „kibuvók mestere,, - időnyerési taktika a rhodesiai kérdésben

kt mh-lm hj London, 1966. szeptember 15.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti

„wilson időt nyert önmaga és a smith-rezsim számára,, - így összegezik mértékadó londoni politikai körökben a brit nemzetközösség kormányfői értekezletének szerdán kiadott közös közleményét a rhodesiai kérdésről. a csütörtök reggeli angol lapok többsége „smithhez intézett ultimátumként,, vagy „smithnek adott utolsó esélyként,, tálalják a brit kormány ötnapos javaslatát, amely homályosan megfogalmazott taktikai engedményeket tesz a nemzetközösség afroázsiai többségének.

brit megfigyelők hangsúlyozzák: a kilenc napos eredménytelen birkózás és vita után szerdán wilson miniszterelnök maga fenyegetőzött a nemzetközösség felrobbantásával, amikor élesen kikérte magának kapwepwe zambiai külügyminiszternek azt a vádját, hogy ő is /a brit miniszterelnök/ „fajüldözővé vált,, majd felvette a kérdést kollegáinak: „akarják-e, hogy a nemzetközösség fennmaradjon? „ wilson ezen a ponton állt elő azzal az utolsó pillanatra tartogatott engedményével, hogy az ötpontos brit terv elfogadására három hónapos határidőt szabott meg a smith-rezsim számára. ez az engedmény hátrította el a nyílt szakítást és tette lehetővé a záróközlemény kidolgozását, amely valójában két jelentést, a 15 afro-ázsiai tagállam többségi álláspontját és a hat tagállam támogatásával kisebbségben maradt brit álláspontot tartalmazza. a nemzetközösség történetében először fordult elő, hogy a brit kormány kisebbségben maradt egy kormányfői értekezleten.

a sűrűn gépelt ötoldalas dokumentum csupán egyetlen esetben használja az „egyöntetű,, kifejezést, nevezetesen abban a kérdésben, hogy zambiát támogatni kell a smith-rezsim ellen alkalmazott gazdasági szankciók visszahatásainak ellensúlyozására. minden egyéb pontban a „közös,, közlemény a „tagállamok többségének,, /a 15 afroázsiai tagállam/, illetve a „más tagállamoknak,, /nagy-britannia, a régi fehér dominiu- mok és malaysia/ egymástól eltérő vagy szögesen szembenálló álláspontjait fejt ki.

a ködösítő köntöst lehántva a brit javaslatokról, a meztelen lényeg az, hogy wilson ugyanazt az alkut ajánlja a smith-rezsimnek, amit 10 hónappal ezelőtt, csupán azzal fenyegetőzik, hogy „visszavonja eredeti javaslatait,, ha azokat smith ez év végéig bezárólag sem fogadja el. a guardian vezércikke megállapítja: az a tény, hogy a brit javaslatok csupán „árnyalati különbséggel,, fogadják el az afroázsiai többség alapvető elvi követelését, nevezetesen, hogy a brit kormány ne ismerje el rhodesia függetlenségét a többségi uralom megvalósulása előtt, indokolt gyanakvást kelt az „árnyalati különbség,, mögött meghúzódó hátsó szándékok iránt.

/folyt.köv./

12.50/ju

-20-

13.20 *Le*

KK

kk 25. / wilson a ... 1. folyt./-lm

a brit javaslat idevágó pontja így hangzik: a brit kormány nem fog hozzájárulni a függetlenséghez a többségi uralom megvalósulása előtt, - „hacsak!/ a rhodesiai nép egésze nem nyilvánul meg kedvezően annak elfogadása mellett,,. minthogy a brit kormány nem fogadta el azt a többségi álláspontot, hogy az „egy ember-egy szavazat,, elve alapján általános népszavazá- son kell tisztázni a rhodesiai nép kívánságát, továbbra is wilson miniszterelnök titka marad, miként képzel el a 200 000-nyi fehér telepes terroruralma alatt tartott jogfosz- tott 4 millió afrikai akarátának „megnyilvánulását,,.

a brit terv egy további pontja még ezzel a kibuvót biztosító „elvi állásponttal,, is éles ellentmondásba kerül, amikor azt mondja, hogy a kiegyezésre adott három hónapos hatá- ridő lejártá után a brit kormány visszavonja minden előző javas- latát és „azontul többé már nem lesz hajlandó semmiféle olyan rendezést ajánlani, ami megadná a függetlenséget a többségi uralom megvalósulása előtt,,. más szavakkal: a brit kormány nem ragaszkodik a „többségi uralom a függetlenség előtt,, elvhez, ha smith ez év végéig hajlandó kiegyezni londonnal. ennek a le- hetőségnek a nyitvatartására mutat az, hogy a többség követelé- se ellenére a brit kormány folytatni kívánja a „megbeszéléseket a tárgyalásokról,, a smith-rezsimmel. a tárgyalások felújítása céljából máris salisburybe utazott sir morrice james brit meg- bizott, s hírek szerint rövidesen bowden nemzetközösségi minisz- ter is a rhodesiai fővárosba repül. több vezető konzervatív politikus ugyancsak ian smith meglátogatására készül.

arra az esetre, hogy smith mégsem lenne hajlandó kiegyez- ni, a brit kormány csupán egy retorziót helyez kilátásba: „a nemzetközösség maradéktalan támogatásával kész csatlakoz- ni olyan kezdeményezéshez, hogy az ensz biztonsági tanácsa elé ez év végéig javaslatot terjesszenek kötelező erejű válogatott gazdasági szankciók elrendelésére rhodesia ellen,,. ez a pont két kibuvót is tartalmaz: a brit kormány csak a nemzetközösség „maradéktalan,, vagyis fenntartás nélküli támogatásával haj- landó az ensz biztonsági tanácsa elé vinni a szankciók kérdését, továbbá meghatározatlanul hagyja, hogy miből is álljanak a „válogatott,, szankciók. köztudott, hogy a dél-afrikából és a portugál mocambiqueből érkező olajszállítmányok gyakorlatilag hatástalanították a brit szankciókat. a brit kormány a kötelező erejű általános embargo kimondására - beleértve az olajzárlatot is - tehát most sem vállalt kötelezettséget, mert mindenáron el akarja kerülni a konfliktust dél-afrikával, a brit tőkeérdekel- ségek legjövődelműbb kereskedelmi és tőkebefektetési piacával.

a financial times, az angol világtőke szócsöve „mester- műnek,, nevezi a közleményt, amely - mint a lap hangsúlyozza - „éppen eléggé meghatározatlanul hagyta a brit kötelezettség- vállalásokat ahhoz, hogy wilson miniszterelnöknek bőséges, manő- verezési szabadságot biztosítson,,.

-.-

12.58/ju

-21-

13.25 *Le*

KK

kk 26. pugwash- sajtóértekezlet

hd/fi/sp/s gl v a r s ó, 1966. szeptember 15./mti/

a pugwash 16. sopoti konferenciáján résztvevő tudósok szerdán este a sajtó képviselői előtt ismertették tanácskozásuk eddigi eredményét.

a sajtóértekezletet j. rotblat professzor, a pugwash állandó bizottságának főtárgya nyitotta meg, majd az első - a leszerelés és az atomfegyverek betiltásával foglalkozó - csoportból d. j. adler dán, karol lapter lengyel; a második - nemzetközi ügyekkel foglalkozó - csoportból dr. a. snejdarek csehszlovák és h. a. tolhoekim holland; a harmadik - az ENSZ és a nemzetközi konfliktusok békés megoldását tárgyaló - csoportból w. f. gutteridge angol és réczei lászló magyar; a negyedik - a fegyverkezés korlátozásának kérdéseit tárgyaló - csoportból v. sz. jemeljanov szovjet és f. a. long amerikai tudós tájékoztatta az újságírókat eddigi munkájukról.

a tudósok kifejezték azt a nézetüket, hogy a bonyolult kérdések és a feszült nemzetközi helyzet ellenére sikerül a tanácskozás befejeztével olyan konkrét javaslatokat kidolgozni, amelyeket az érdekelt kormányok meghallgatásra, megfontolásra méltónak tartanak majd.

rotblat professzor a sajtóértekezlet végén bejelentette, hogy a pugwash-mozgalom jövő évi, tizedik jubileumi konferenciáját Svédországban rendezik meg és ezen valamennyi, az eddigi konferenciákon részt vett kiváló tudós megjelenésére számítanak.

kk 27. folytatódnak a bolgár-csehszlovák tárgyalások

nk-lm gl sz ó f i a, 1966. szeptember 15./mti/

a vidéki körutjáról szerdán délután szófiába visszatért csehszlovák párt- és állami küldöttség csütörtökön délelőtt folytatta hivatalos megbeszéléseit a bolgár népköztársaság vezetőivel. a tárgyalásokon résztvevő csehszlovák delegációt antonin novotny, a bolgár küldöttséget pedig todor zivkov vezeti.

/folytaköv./

13.55/lm

-22-

14.12.1
Ave

PKK

kk 27. /folytatódnak ...1.folyt./-lm

a megbeszélések csütörtökön befejeződnek, a közös közleményt pénteken írják alá.

a szófiai városi pártbizottság, a fővárosi népi tanács és a hazafias front fővárosi bizottsága csütörtökön délutánra nagygyűlést hívott össze. a bolgár-csehszlovák barátsági gyűlésen todor zivkov és antonin novotny mond beszédet.

--

kk 28 gemini /2/

pk/bog-lm gl k e n n e d y - f o k, 1966. szeptember 15./mti/

a megspórolt üzemanyagból még futotta annyira, hogy a gemini 11 úgynevezett „rárepüléssel”, ürrandevut végezzen az agena-rakétatesttel. néhány órával a háromnapos repülés befejezése előtt, conrad és gordon erősen megközelítette a rakétát, amely előzőleg össze volt kapcsolva az űrkabinnal, de csütörtökre már vagy 40 kilométernyire eltávolodott attól.

a gemini 11. először megelőzte a rakétát, majd alárepült. a pilóták elmondták: különös látvány volt, hogy a huzal, amely még szerdán az agena köré tekeredett, s ezáltal a rakéta úgy festett, mintha becsomagolták volna, - a rárepüléssel randevu időpontjában már „az égnek meredt”, teljesen kiegyenesedve lebegett az űrben.

a legújabb ürrandevu nem szerepelt a kísérleti programban.

conrad és gordon magyar idő szerint 13 óra 30 perckor már javában folytatta az előkészületeket a leszállásra./reuter/

--

14.47/ju

1449 Zeli
Zeli

-23-

kk 29. a columbiai forradalmi erők nyilatkozata

t pm sp vm gl

havanna, 1966. szeptember 15./taszsz/

a prensa latina jelenti, hogy az utóbbi időben a kolumbiai hadsereg széleskörű büntető expedíciókat folytat a békés lakosság ellen azokban a körzetekben, ahol partizánosztagek tevékenykednek. a kolumbiai forradalmi fegyveres erők ezzel kapcsolatban kiadott nyilatkozata közli:

„ az utóbbi napokban letartóztatott állampolgárokkal a legember-
telenebb módon bűnök, bestiális kínzásoknak vetik alá őket. meg-
próbálnak beismertetni velük olyan bűntényeket, amelyeket nem kö-
vettek el,..

azokon a helyeken, amelyek az utóbbi időben a partizánosztagek
és a kormánycsapatok fegyveres összetűzéseinek színterévé váltak,
a legkegyetlenebb módszereket alkalmazzák a falusi lakossággal szem-
ben. léglőők bombázzák a békés falvakat, egész településeket
törölnék el a föld színéről. a kormánycsapatok erőszakkal el-
veszik a parasztok élelmiszerét. az elfogott „gyanus személyeket,
lakatlan helyeken agyonlövik.

a forradalmi fegyveres erők közlik, hogy az ugynevezett kolumbi-
ai nyomozó központ átadta a katonai hírszerzésnek különböző baloldali
szervezetek 70 vezetőjének névsorát. ezeket a vezetőket különlegesen
kiképzett ügynököknek kell megölniük./mti/

- . . -

15.15/-n

15.14.2. el.

15.15

Be

-24-

kk 31. gemini: leszállás

pk/bog/m/gl

kennedy-fok, 1966. szeptember 15. /mti/

a fékező rakéták bekapcsolása után 14.24 óra / után a gemini -
11. elkezdte a leereszkedést. az eredeti tervek szerint, az űrhajó-
sok a fedélzeti elektronikus számítógépre bízta az egész
manőver végrehajtását. az űrkabin a bermudáktól délre, 14 óra
53 perckor /magyar idő/ bontotta ki első ejtőernyőjét, s az
ereszkedő űrhajót már jól lehetett látni a guam nevű amerikai heli-
kopter-anyahajóról, amelyet az űrutasok felkutatására jó előre
kiküldtek.

a gemini-11. 14.59 órakor pontosan az atlanti-óceán kijelölt
körzetében szállt le. az anyahajóról azonnal megindultak felé a
helikopterek. a kabin körülbelül 8 kilométernyire uszott a vízen
a guamtól.

a rádión nyert értesülések alapján a kennedy-fokon hivatalosan
bejelentették, hogy az űrhajósok kitűnő fizikai állapotban vannak.
/afp, ap, reuter

- . . -

kk 30. rövid hírek

na/fi/hav/m/

1966. szeptember 15. /mti/

b é c s

csütörtökön salzburgban megkezdődött az általános orvostudo-
mány nyolcadik nemzetközi kongresszusa. a tanácskozás több száz
részvevője között magyar orvosok is vannak. /mti/

/folyt. köv./

15.50/-n

-25-

15.50
Be

kk 30. /rövid ... 1. folyt./ m

b o l z a n o

folytatódnak a dél-tiroli zavargások: ismeretlen tettes dinamitot helyezett bolzano közelében egy kisváros rendőrfőnökének ajtaja elé. csüörtökön rómban ismét felgyújtottak egy osztrák kocsi. a tüzet sikerült hamarosan eloltani, így nagyobb kár nem keletkezett. /reuter/

i s z t a n b u l

a török rádió jelentése szerint szemjonov szovjet külügyminiszterhelyettes, valamint prokofjev, a szovjet külügyminiszterium ENSZ osztályának titkára ankarába érkezett. a két szovjet politikus a török fővárosban tárgyalásokat folytat. /upi/

d a r e s s a l a m

simon kapwepwe zambiai külügyminiszter dar es salaamban tájékoztatta julius nyerere elnököt a londoni nemzetközösségi értekezletről. nyerere nem vett részt az értekezleten. /reuter/

kk 34. atom

kcs/gl/m

washington, 1966. szeptember 15. /mti/

300 neves amerikai közéleti személyiség, - szakszervezeti vezetők, egyetemi tanárok, tudósok, lelkesek, s néhány volt miniszter is, - nyilatkozatban sürgette johnson elnököt, tegyen meg mindent a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozására. az aláírók azt követelik, hogy az elnök vesse el a bundeswehr atomfegyverzésére, illetve a nyugat-németország „nukleáris részesedésére” irányuló terveket s hozzon létre megállapodást a szovjetunióval és más országokkal a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról. a nyilatkozat szerzői megállapítják: a jelenlegi helyzet veszélyezteti a békét és aggasztja azokat az amerikaiakat, akiket a világban végbemenő események amúgyis mélységesen nyugtalanítanak.

a new yorkban közzétett nyilatkozat hangoztatja: johnson elnöknek még erhard nyugatnémet kancellár szeptember 25-én sorakerülő látogatása előtt világosan le kell szögeznie az egyesült államok álláspontját és közölnie kell a kancellárral, hogy az USA a nemzetközi megállapodás érdekében nem erőlteti tovább nyugat-németország „nukleáris részesedésének” megvalósítását.

/folyt.köv./

16.05/-n

-26-

*16.20
be*

kk 34. /atom ... 1. folyt./ m

mint ismeretes, az egyesült államok az atomfegyverek elterjedésének megakadályozásáról tervezett nemzetközi megállapodás hatálya alól ki akarja vonni nyugat-németországot, azzal az indoklással, hogy a nato-n belül „nukleáris részesedést, hoznak létre.

a nyilatkozat aláíró között 12 nobel-díjas amerikai tudós van. támogatja a felhívást marion folsom, volt egészségügyi és francis biddle, volt igazságügyi miniszter, walter reuther, az autópári munkások szakszervezetének elnöke, jerome wiesner professzor, kennedy elnök egykori tudományos tanácsadója és john kenneth galbraith, az egyesült államok volt indiai nagykövete is.

kk 33. vietnam- vegyes-2

bb szm vm gl

saigon, 1966. szeptember 15. /mti/

egy saigoni amerikai szóvivő közlése szerint szerdán amerikai repülőgépek 145 bevetésben támadtak észak-vietnami célpontokat. heves légháritó tűz fogadta a támadókat.

a vietnami tájékoztató iroda jelentése szerint a vietnami néphadseregnek a nemzetközi megfigyelő és ellenőrző bizottsághoz kiküldött összekötő missziója tiltakozást jelentett be amiatt, hogy amerikai repülőgépek nagyobb kötelékei szeptember 13-án berepültek a vdk légtérébe és több körzetet bombákkal és fedélzeti fegyverekkel támadtak.

amerikai repülőgépek szerdán a vietnam északi és déli részét elválasztó demilitarizált övezet ellen is több légitámadást intéztek. tengeri és légi uton szállított amerikai tengerészgyalogosok csüörtökön partraszállási hadműveletet hajtottak végre mintegy 80 kilométerrel a demilitarizált zóna határától. egy amerikai szóvivő szerint az akció célja az e körzetben már tevékenykedő amerikai haderők megerősítése. a csüörtökki hadműveletben mintegy ezer tengerészgyalogos vett részt. az első jelentések szerint a földet ért egységek egyelőre ellenállás nélkül hatolnak a szárazföld belseje felé.

saigonban bejelentették, hogy szeptember 10-én a dél-vietnamban állomásozó amerikai haderők létszáma 308 ezer fő volt. /reuter, ap, afp, taszsz/

16.10/-n

-27-

*16.10
be*

kk 32. kinaí ,, kulturforradalom,,

t pm hav vm gl

peking, 1966. szeptember 15./taszsz/

a vidéki ,,vörösgárdisták,, újabb és újabb csoportjai érkeznek naponta pekingbe, és röplapokon, faliújságokon számolnak be a lakóhelyükön lezajló ,,kulturforradalomról,,. sok röplap foglalkozik azokkal az összetűzésekkel, amelyek lezajlanak egyrészt a helyi pártszervezetek által vezetett munkások, funkcionáriusok és parasztok, másrészt a tanulók között. szeptember 6-án és 7-én csianghszi tartományban került sor ilyen összetűzésekre. a tartomány főiskolai diákjainak röpirata szerint a munkások, a parasztok és a funkcionáriusok szétkergették a tartományi pártbizottság épületét körülzáró ,,forradalmár tanulókat,,. a munkások táblákat vittek ilyen feliratokkal: ,,le a jobboldali tanulókkal!,, ,,határozottan megvédjük a tartományi bizottságot!,, ,,leleplezzük a politikai szélhámosokat!,, a röpirat azt hangoztatja, hogy a munkások ,,megverték a diákokat,, sőt néhányat közülük ,,eszméletlenségig vertek,, a röpirat azzal vádolja a tartományi pártbizottság felelős munkatársait, hogy bujtogatják a munkásokat a diákok ellen.

anhui tartomány ,,vörösgárdistái,, is ,,komoly politikai incidensről,, a tömegek és a tanulók összetűzéséről, valamint a tanulók egymás közötti összetűzéséről adnak hírt, hangoztatva, hogy az összetűzéseket ,,pengpu város pártbizottsága provokálta,,. három napon át - szeptember elsejétől harmadikáig - körülbelül kétezer gyári munkás és kommunában dolgozó paraszt, az üzemi pártbizottságok titkárainak vezetésével ,,ostrom alatt,, tartotta a kereskedelmi főiskola ,,forradalmár előadóit és diákjait,, akik előzőleg a városi pártbizottság épületére ragasztott felhívásaikon arra buzdítottak, hogy ,,tüzet kell nyitni a pengpu pártbizottság épületére,,.

három nap alatt - közli a röpirat - a munkások ,,megverték 146 előadót és diákot,, és összetörték,, forrón szeretett nagy vezériünk, mao elnök arcképe nek rájárat,,./mti/

- . . -

16.15/-n

-28-

We 16.15
be

kk 35. minisztertanács

Leh/nm/m/gl

párizs, 1966. szeptember 15. /mti/

a francia minisztertanács csütörtöki ülésén pierre hillotte tábornok, a tengerentúli területek és megyék államminisztere és couve de murville külügyminiszter beszámolt a francia köztársasági elnök legutóbbi utazásáról, majd de gaulle tábornok foglalta össze utazása eredményeit. a francia elnök a többi között hangsúlyozta, hogy phnom penh-i beszédében újra kifejezésre juttatta franciaország jól ismert álláspontját a vietnami háború kérdésében, és megállapította, hogy a beszéd nemzetközi fogadtatása semmilyen vonatkozásban nem lepte meg a francia kormányt. a djibouti eseményekkel kapcsolatosan de gaulle tábornok hangsúlyozta, hogy francia szocialista lakosságának kifejezésre kell juttatnia mit akar, mégpedig demokratikus módon, és franciaország tiszteletben fogja tartani a lakosság döntését, bármilyen is legyen az.

pierre messmer hadügyminiszter és peyrefitte, a tudományos kutatások és atomenergia kérdések minisztere a de gaulle tábornok jelenlétében a csendes-óceáni kísérleti terepen végrehajtott atomrobbantásról számolt be. a kísérletsorozatról annak befejezése után tájékoztatják majd a minisztertanácsot. de gaulle tábornok kijelentette, hogy franciaországnak rövidesen lesz már termomukleáris fegyvere, s ettől kezdve franciaországot senki sem támadhatja meg.

a minisztertanács meghallgatta couve de murville külügyminiszter beszámolóját a nemzetközi helyzetről, elfogadta előterjesztését az ensz közgyűlés 21. ülészakán részt vevő francia küldöttség összetételére, jóváhagyta pisani felszerelésügyi miniszter beszámolóját londoni tárgyalásairól. ennek során nemcsak a concorde közös angol-francia szuperszónikus utasszállító gép programjának helyzetéről, hanem a tervezett la manche alagút építéséről is tárgyaltak. mindkét kormány kifejezte érdeklődését a terv iránt. a francia kormány jóváhagyta debré pénzügyminiszter előterjesztését az 1967 évi költségvetési törvénytervezetről, amelyet rövidesen a parlament elé terjesztenek. ezenkívül elvi határozatot hoztak a legkisebb garantált ipari és mezőgazdasági bérek felemelésére. /lehel/

1967

- . . -

16.40/m

- 29 -

We
15.30
be

kk 36. nemzetközösségi csúcsertekezlet

su kcs vm gl

London, 1966. szeptember 15.

a nemzetközösségi csúcsertekezlet utolsó napján, csütörtökön szvaran szingh indiai külügyminiszter nyilatkozatot tett a világpolitikai helyzetről. állást foglalt a kínai népköztársaság enssz-jogainak helyreállítása és a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozása mellett. vietnamról szólva hangoztatta, hogy a vietnami demokratikus köztársaság bombázásának megszüntetése megkönnyítene a kérdések tárgyalásos megoldását, a politikai rendezést.

a világgazdasági kérdések vitájában felszóltat wilson angol, li kuang-ju singaporei és több más miniszterelnök.

ugyancsak csütörtökön wilson és bowden, a nemzetközi kapcsolatok minisztere megbeszélést folytatott edward heath és reginald maudling konzervatív ellenzéki vezetőkkel, a rhodesiai kérdésben kiadott kommuniké ügyében. bowden a bbc televíziónak adott interjújában kijelentette, hogy a rhodesiai kérdésben „nem történt olyan döntő elvi jelentőségű változás, amely szükségessé tenné a parlament rendkívüli ülésének összehívását,„

bowden a hírek szerint nemsokára salisburybe utazik, hogy smith-szel és a fehértelopes rendszer többi vezetőivel tárgyaljon./sugár/

...

kk 37. Lengyel-iráni megbeszélések

hd nm vm gl

varsó, 1966. szeptember 15./mti/

csütörtökön a déli órákban a belvederei elnöki palotában folytatódtak az edward ochab, a lengyel államtanács elnöke és mohammed reza pahlevi iráni sah közötti megbeszélések.

az őszinte, baráti légkörben folyó tanácskozáson a felek kicserélték nézeteiket az időszerű nemzetközi kérdésekről és a kétoldali kapcsolatok további fejlesztéséről.

az iráni császár lengyelországi tartózkodásának harmadik napján a sah felesége és kísérete megtekintette a hitleristák által elpusztított varsóról és hősi ujjáépítéséről szóló filmet, majd városnézésen vett részt.

/folyt.köv./

x x x

17.05

- 30 -

1744222

ke

/kk 37. Lengyel.....1.folyt./vm

a lengyel külügyminisztériumban csütörtökön parafálták a lengyel népköztársaság és az iráni császárság közötti kulturális szerződést. a szerződést lengyel részről adam rapacki, iráni részről abbasz aram külügyminiszter parafálta.

...

kk 38. az első angol polaris tengeralattjáró

su/kcs/m/gl

London, 1966. szeptember 15./mti/

csütörtökön a wickers armstrong hajógyárban erzsébet anyakirályné vizre bocsátotta anglia első, polaris rakéták kilövésére alkalmas buvárhajóját, amelyet nagyrészt amerikai berendezéssel szereltek fel. az avatásra érkező anyakirálynét az úton tüntetők fogadták. a hosszú úton 15 méterenként szinte „diszórseget,„ álltak plakátjaikkal, amelyeken ilyen jelszavak tiltakoztak a nukleáris fegyverkezés ellen: vesszen a fegyverkezési verseny, „ „pusztuljon az amerikai halálhajó!„ „békét akarunk, nem háborút!„

a resolution nevű hajó 1968 májusában kezdi meg nukleáris „őrnjáratait,„ tizenhat atomtöltetű polaris rakétát hordoz majd; a rakéták hatósugara 2500 tengeri mérföld. 1970-ig három újabb hasonló tengeralattjárót építenek fel angliában amerikai műszaki segítséggel. /sugár/

...

kk 40. tiltakozó munkásgyűlések az elbocsátások ellen az angol autóiparban

kt kcs vm gl

London, 1966. szeptember 15.

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön anglia legtöbb gépkocsigyártó központjában viharos hangulatú munkásgyűléseken vitatták meg a munkahétrövidítéssel és a hamarosan sorra kerülő leépítésekkel kapcsolatos helyzetet. a munkások követelték, hogy ott, ahol a pangás miatt elkerülhetetlen a termelés csökkentése, a „munkalehetőség arányos megosztásával,„ ne pedig tömeges elbocsátásokkal oldják meg a kérdést. sokan hangoztatták, hogy akár sztrájkakciókkal is szembe kell szegülni a tömeges leépítéssel. egy munkásszónok így fogalmazta meg a közhangulatot: „nincs értelme a megfutamodásnak, hiszen nincs hová menekülnünk,„

/folyt.köv./

18.50/n

1844222

ke

-31-

/kk 40. tiltakozó.....1.folyt./vm

a british motor corporation igazgatósága csütörtökön bejelentette, hogy az elbocsátásokra a bejelentett tervek szerint mindenképpen sor kerül. az ipar vezetői hangoztatják, hogy hosszabb távon nem fizetődik ki a munkalehetőségek „vékonyabb szétkenése”, az egész jelenlegi munkáslétszám között. ezt az álláspontot a munkáspárti kormány is támogatja. deflációs intézkedéseinek ugyanis az a legfőbb célja, hogy munkanélküli tartalékhadserg teremtésével biztosítsa a foglalkoztatott dolgozók munkaintenzitásának fokozását, a bérfagyasztás sikerét s így a termelési önköltség csökkentése révén fokozza a brit ipar világszerinti versenyképességét.

a hajóépítő és gépipari munkások szakszervezeti szövetségének elnöke, william tallon bejelentette, hogy találkozót kér wilson miniszterelnöktől a helyzet megvitatására. a gépgyártó iparágakban működő szövetség összesen hárommillió munkást képvisel.

az autógyárosok különtanácskozásán kialakított vélemény szerint a hazai piacon hosszabb pangásnak néznek elébe. számításuk szerint karácsonyig legalább 30.000 gépkocsipari munkás kerül utcára. ugyanakkor sor kerül a rövidített munkahét szélesebb körű alkalmazására is, és a 25-40 százalékos fizetéscsökkenéssel járó munkahétnövelés a gépkocsiipar összesen félmillió munkáslétszámának mintegy felét fogja érinteni.

a financial times csütörtöki vezércikkében felszólítja a kormányt, hogy „álljon a sarkára”, azokkal a szakszervezetekkel szemben, amelyek sztrájkakciókkal akarják felvenni a harcot a tömeges elbocsátások ellen. „a kormánynak arra kell bátoritania a vállalati igazgatóságokat, - írja a pénzügyi körök szócsöve - hogy szabaduljanak meg a fölös munkaerőtől, mivel egyes cégek esetleg a közvéleménytől és a szakszervezetektől való féltelmükben inkább üzemen belül tartják és így kevésbé hatékonyan használják ki a munkásokat. frank cousins máris áttette a kormánypolitika ellen vívott harcát a politikai küzdőporondról az ipar területére. a kormánynak most az a kötelessége, hogy ellenálljon ennek a nyomásnak,„

..-

kk 40. gollan a nemzetközösség rhodésiai közleményéről

ht vm gl london, 1966. szeptember 15./taszsz/

john gollan, nagybritannia kommunista pártjának főtitkára szerdán a rhodésiaról szóló nemzetközösségi közleménnyel összefüggésben kijelentette, a ködös fogalmazás azt mutatja, hogy wilson az értekezlet résztvevői többségének erős nyomása ellenére sem hajlandó határozott cselekvésre a smith-féle rezsim felszámolása érdekében.
/folyt.köv./

18.00/-n

-32-

18.00/-n

Be

kk 40. /gollan ... 1. folyt./ m

a főtitkár megjegyezte, nincs kimondva, hogy rhodesia mindaddig nem kaphatja meg a függetlenséget, amíg nem alakul meg a lakosság többségét képviselő kormány, elutasították a fegyveres erő alkalmazását, amit a nemzetközösségi országok többsége követelt. nincs határozat hatékony, kényszerítő erejű szankciókra. az egész látványos láрма ellenére, wilson javaslataival meghatározatlan időre fenn kívánja tartani a fehér kisebbség uralmát. az azonnali hatékony cselekvésről való lemondástápot ad a rhodésiai fehér telepeseknek, a fajgyűlöletnek egész dél-afrikában - mutat rá gollan. - a rhodésia körüli kalmárkodás megakadályozása érdekében nem szabad megadni a függetlenséget a többségi kormány létrehozása nélkül. smith-tel nem szabad újabb tárgyalásokba bocsátkozni. haladéktalanul kényszerítést kell alkalmazni. meg kell szervezni az együttműködést az afrikai államokkal mindazoknak az intézkedéseknek érdekében, amely hozzásegíthetnek ahhoz, hogy véget vessenek a smith-rendszernek, szabadon bocsássák a politikai foglyokat és előkészítsék az új demokratikus alkotmányt. /mti/

..-

kk 43. az algériai fiatalok támogatják a szíriai fiatalokat

t ht/gk/m/már

algír, 1966. szeptember 15. /taszsz/

az fln ifjúsági szervezete a szíriai fiatalokhoz intézett üzenetében rámutatott, hogy algéria fiatalsága támogatja szíriai barátait a reakció teljes felszámolásáért vívott harcukban.

az fln ifjúsági szervezete üdvözli a baath-párt regionális vezetőségét, amely ártalmatlanná tette a reakciós összeesküvéket, a dolgozó tömegek ellenségeit.

az üzenet végzetül kifejezi az algériai fiatalok meggyőződését, hogy ez az új megpróbáltatás csak erősíti szíria dolgozó tömegeinek határozottságát, s teljesen felszámolják a reakciót és a kizsákmányoló burzsoáziát. /tmti/

..-

18.051/-n

-33-

1814 levél

Be

kk 39. a guam fedélzetén a gemini-11 két űrpilótája

ö ri/1r/m/gl kennedy-fok, 1966. szeptember 15. /mti/

„ez az öreg föld egészen jól fest innen a hajó fedélzetéről, de mondhatom, onnan fönről, 1367 kilométer magasságból egyenesen csodálatos, - ezekkel a szavakkal köszöntötte gordon, a gemini-11 űrhajósa a guam repülőgépanyahajó fedélzetén a köszöntésükre egybegyülteket.

conrad a gemini-11 parancsnoka még hozzátette: „nagyszerű utunk volt, néhány napi alvás után újra vállalkoznánk rá,,.

az űrhajósok kitűnő fizikai állapotban vannak a 71 óra 17 percre tartó űrutazást követően, melynek során 1 931 210 kilométert tettek meg.

a gemini-11 magyar idő szerint 15 órakor ereszkedett le éjfélnél, ernyőjének segítségével az atlanti-óceán vizére, mindössze 2,5 kilométerre a keresésére kiküldött haditengerészeti egységek vezérhajójától a guam repülőgépanyahajótól. a gemini-11 ezzel megdöntötte a gemini-9 korábbi rekordját /5,6 kilométer/. ez az eredmény különösen azért jelentős, mert a fékező rakéták bekapcsolása után az űrhajósok teljesen a gemini-11 automatikus berendezésére bízták az űrhajót, s az elektronikus számítógép valamint az ugyancsak elektronikus irányító berendezés a megfelelő adatok betáplálása után „önállóan,, minden emberi beavatkozás nélkül hozta le őket.

az amerikai televízió nézői tanúi lehettek a gemini 11 leszállásának, annak, hogyan halászták ki a két űrhajóst a guam helikoptereit, hogyan vitték a repülőgépanyahajó fedélzetére, ahol a tengerészek lelkesen üdvözölték bajtársaikat.

conrad és gordon mindketten a haditengerészet tagjai. a leszállást követő husz percen belül a két amerikai űrhajós a guam fedélzetén volt.

conrad és gordon az éjszakát a hajón töltik, pénteken repülnek kennedy-fokra. /ap, afp/

18. 10/-n

-34-

18. 10. 1966

fre

kk 42. szemjonov törökországban

t ht gk vm már ankara, 1966. szeptember 15. /taszsz/

szemjonov szovjet külügyminiszterhelyettes, aki, mint jelentettük, csütörtökön törökországba érkezett, az ankarai repülőtéren újságíróknak kijelentette: a szovjetunió és törökország kormánya abból indul ki, hogy a két ország jószomszédi viszonyának támogatása és fejlesztése megfelel mind a szovjetunió, mind törökország érdekeinek s erősíti az egyetemes békét. a szovjet-török közlemény és más hivatalos okmányok hangsúlyozták a két félnek azt az óhaját, hogy ebben a szellemben tartsák fenn a különböző szintű érintkezéseket. a külügyminiszterhelyettes utalt rá, hogy érkezése néhány időszerű nemzetközi kérdéssel kapcsolatos véleménycsere miatt vált szükségessé. /mti/

kk 44. nemzetközösségi értekezlet

su kcs vm már london, 1966. szeptember 15. /mti/

csütörtökön délután hat óra előtt néhány perccel londonban befejeződött a nemzetközösség tíznapos kormányfői értekezlete.

kk 45. nemzetközösség

su kcs vm már london, 1966. szeptember 15. /mti/

heath és maudling konzervatív ellenzéki vezetők wilsonnal folytatott megbeszélésük után közleményt adtak ki, amely szerint az ellenzék úgy véli, hogy a rhodesiai ügyben kiadott nemzetközösségi közlemény a brit kormány álláspontjának jelentős változását tükrözi s ezért a parlamentet rendkívüli ülésre össze kell hívni.

wilson megígérte az ellenzék vezetőinek, hogy mérlegelni fogja javaslataikat. londoni politikai körökben úgy vélik, hogy az alsóház a jövő héten esetleg kétnapos ülést tart a rhodesiai kérdés megvitatására.

18. 16/-n

-35-

18. 10. 1966

le

kk 46. francia-szomalipart

ö wn hk vm már

djibouti, 1966. szeptember 15./mti/

hivatalos jelentés szerint a rendőrség közel 2.500 személyt letartóztatott a nemzeti függetlenség hívei és a rendőrség között kedd este lezajlott összecsapások következményeként. djibouti látszólag nyugodt, de továbbra is szigorú rendőri és katonai intézkedések vannak érvényben.

a reuter úgy tudja, hogy eddig már 330 személyt kitoloncoltak az országból.

párizsban yvon bourges tájékoztatásügyi államtitkár ismertette de gaulle elnöknek a minisztertanács ülésén francia-szomalipartra vonatkozóan elhangzott kijelentéseit.

„francia-szomalipart népének tudnia kell, hogy mit akar és ezt demokratikus úton kell kifejezésre juttatnia - hangoztatta de gaulle. franciaország le tudja majd vonni a következtetéseket: kész teljesíteni kötelezettségeit és együtt élni francia-szomalipart népével, ha az így akarja, de ha e terület lakossága külön akar élni, nem franciaország lesz az, amely ezt megakadályozza./reuter, afp/

- . -

kk 47. lemondott westrick nyugatnémet államminiszter

ds/nm/m/már

b o n n , 1966. szeptember 15. /mti/

bonnban csütörtökön délután bejelentették, hogy westrick államminiszter, a kancellári hivatal vezetője benyújtotta lemondását. westrick arra hivatkozik: azért mond le, mert nem akar utjában állni annak, hogy a kancellár az általa megfelelőnek tartandó időpontban átalakítsa majd kormányát.

westrick lemondásának híre politikai bombaként robbant bonnban, s annál nagyobb meglepetést keltett, mert erhard kancellár az előző nap, a szerdai minisztertanácsi ülésen még kifejezetten leszögezte: a kormány átalakítását nem tartja aktuálisnak. beavatottak előtt azonban már régebben ismeretes volt, hogy a cdu egy része már hosszabb ideje sürgeti westrick leváltását, akit bonnban - mint erhard kancellár legbensőbb tanácsadóját - általában az erhard-kormány szürke eminenciásaként és a kormánypolitika első számú sugalmazójaként emlegettek. westrick lemondása most újabb tápot ad azoknak a kombinációknak, hogy erhard - strauss és híveinek nyomására - előbb utóbb rákényszerül a kormány átalakítására.

- . -

18.50/-n

-36-

18.50 1962 Se

kk 48. interpellációk a bundestagban a vietnamban harcoló nyugatnémet fiatalok ügyében

ds nm vm már

bonn, 1966. szeptember 15./mti/

a bonni parlamentben csütörtökön több interpellációt intéztek a külügyminiszterhez az amerikai hadsereg kötelékében vietnamban harcoló nyugatnémet fiatalok ügyében. a nyugatnémet közvéleményben ugyanis növekvő nyugtalanságot keltettek azok a hírek, hogy amerikában tartózkodó nyugatnémet fiatalokat behívják katonai szolgálatra, majd pedig vietnamba küldik őket.

schröder külügyminiszter az interpellációkra adott válaszában azt hangoztatta, mindazoknak, akik amerikai állampolgárságot akarnak szerezni, illetve hosszabb tartózkodásra utaznak az egyesült államokba, számolniuk kell azzal, hogy behívják őket az amerikai hadseregbe. a nyugatnémet kormánynak nincs módja arra, hogy megakadályozza az amerikai hadseregbe behívott fiatal nyugatnémet állampolgároknak a vietnami hadszíntérre való küldését.

schröder továbbá azt hangoztatta, hogy a vietnamban harcoló nyugatnémet fiatalok önként vállalták a katonai szolgálatot, az amerikai állampolgárság elnyerése reményében. a külügyminiszter kijelentette, nem tartja szükségesnek azt - amit az interpelláló szabad demokrata és szociáldemokrata képviselők sürgettek, - hogy széleskörű felvilágosító akciót indítsanak, s ezúton figyelmeztessék az amerikai utazó nyugatnémet polgárokat, hogy esetleg behívják majd őket katonai szolgálatra az egyesült államokban.

a szabad demokrata párt sajtószolgálatja szemére veti a külügyminisztériumnak, hogy nem tesz semmit a nyugatnémet fiatalok vietnamba küldésének megakadályozására. pedig nem csupán „önként jelentkezőkről”, van szó. így például egy izben egy svájci cég öt nyugatnémet szerelőt küldött az egyesült államokba egy munka elvégzésére, s azokat ott behívták katonai szolgálatra. a bonni amerikai nagykövetség úgy igyekezett feltüntetni az esetet, mintha kíváncsiokról lett volna szó.

- . -

19.30/-n

-37-

19.30 1962 Se

kk 49. a szerb kommunisták szövetsége központi bizottságának
ülése

z mg/mg/m/már

belgrád, 1966. szeptember 15. /mti/

a szerb kommunisták szövetségének központi bizottsága csütörtökön folytatta bővített teljes ülését, amelyen elhatározták, hogy nyilvánosságra hozzák a szksz kb végrehajtó bizottsága által létrehozott vizsgálóbizottság jelentését. vojín lukics volt szerbiai és szövetségi belügyminiszternek, valamint zsvotije szavics volt szerbiai belügyminiszternek az állambiztonsági szolgálat munkájáért viselt politikai felelősségéről. a vizsgálóbizottság megállapította, hogy az állambiztonsági szolgálat működése során rendkívül súlyos eltörzölések és visszaélések történtek különösen a koszovo-metohija tartományban, ahol e szolgálat adatokat gyűjtött az albán nemzetiségű becsületes emberekről. az állambiztonsági szolgálatban a nemzetiségiekkel szemben diszkriminációs káder-politikát folytattak.

vojín lukics végrehajtva rankovics és sztefanovics utasításait, híven követte azok frakciós tevékenységét, politikailag durván visszaélt szolgálati beosztásával és az szksz központi bizottságában viselt titkári funkciójával. közvetlenül, vagy utasításra megszervezte egyes párt és állami funkcionáriusok állandó ellenőrzését. egyike volt azoknak, akik bizonyos politikai funkcionáriusokat ellenőriztek, távbeszélgetéseiket lehallgatták, hivatali helyiségeikbe hangosító berendezést szereltek fel, stb.

a bizottság javasolta, hogy vojín lukicsot zárják ki az szksz központi bizottságából és a kommunisták szövetsége tagjai sorából is, s erről értesítsék a jksz központi bizottságát, amelynek szintén tagja volt.

zsvotije szavicsot pedig - javasolta a bizottság - zárják ki az szksz központi bizottságából és utolsó figyelmeztetéssel büntessék.

a bizottság végül javasolta, vizsgálják felül az állambiztonsági szolgálat kommunistá szervezeteinek munkáját. /tanjug/

19.38/-n

-38-

kk 50. bolgár-csehszlovák barátsági nagygyűlés szófiában

nk/nm/m/már

szófia, 1966. szeptember 15. /mti/

negyedik napja tartózkodik bulgáriában antonin novotny vezetésével a csehszlovák szocialista köztársaság párt- és állami küldöttsége. a vendégek tiszteletére csütörtökön délután barátsági nagygyűlést hívott össze a bolgár kp szófiái bizottsága, a fővárosi népi tanács és a hazafias arcvonal fővárosi bizottsága.

a nagygyűlése todor zsvikov, a bolgár kp központi bizottságának első titkára, a bolgár minisztertanács elnöke és antonin novotny, a cskp központi bizottságának első titkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke mondott beszédet. mindkettőn méltatták a két nép történelmi barátságát és gyümölcsöző szocialista együttműködését. kijelentették, hogy megvan a lehetőség a gazdasági és tudományos műszaki együttműködés elmélyítésének és bővítésének, s kifejezték meggyőződésüket, hogy a jelenlegi megbeszélések elősegítik ezt.

a nemzetközi helyzetről szólva todor zsvikov elítélte a nyugatnémet revansista törekvéseket, megbélyegezte az egyesült államok imperialistáinak vietnami intervencióját. követelte, hogy a vdk kormánya által előterjesztett ismert terv alapján, békésen oldják meg a vietnami kérdést.

- megbeszéléseinken mélységes aggodalmunkat fejeztük ki a kínai vezetők elhajló politikája felett - mondotta todor zsvikov. a kínai vezetők szakadár magatartásukkal akadályozzák a szocialista országok vietnami akcióegységének kialakítását. nemcsak eltérnek a marxizmustól, de a szovjetunió és más szocialista országok elleni támadásaikkal az egész nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének is károkat okoznak, és objektíve aláássák az antiimperialista frontot. a fő követelmény - mondotta zsvikov - az egység erősítése. ehhez jó alapot adnak a kommunista és munkáspártok képviselői által közösen kidolgozott moszkvai dokumentumok.

beszédében antonin novotny is elítélte a nyugatnémet revansizmust és kijelentette, hogy a varsói szerződésben részt vevő országok vezetőinek legutóbbi bukaresti találkozója megmutatta azt az utat, amelyen járva elérhető az európai béke. a cskp vezetője az egyesült államokat a népek szabadsága legnagyobb ellenségének nevezte, amely azonban sohasem törheti le a hős vietnami népet, mert azt segítik a szocialista országok, és mindenekelőtt a szovjetunió

/folyt. köv./

19.45/-n

-39-

kk 49. a szerb kommunisták szövetsége központi bizottságának
ülése

z mg/mg/m/már

belgrád, 1966. szeptember 15. /mti/

a szerb kommunisták szövetségének központi bizottsága csütörtökön folytatta bővített teljes ülését, amelyen elhatározták, hogy nyilvánosságra hozzák a szksz kb végrehajtó bizottsága által létrehozott vizsgálóbizottság jelentését vojín lukics volt szerbiai és szövetségi belügyminiszternek, valamint zsvotije szavics volt szerbiai belügyminiszternek az állambiztonsági szolgálat munkájáért viselt politikai felelősségéről. a vizsgálóbizottság megállapította, hogy az állambiztonsági szolgálat működése során rendkívül súlyos eltörzések és visszaélések történtek különösen a koszovo-metohija tartományban, ahol e szolgálat adatokat gyűjtött az albán nemzetiségű becsületes emberekről. az állambiztonsági szolgálatban a nemzetiségekkel szemben diszkriminációs káder-politikát folytattak.

vojín lukics végrehajtva rankovics és sztefanovics utasításait, híven követte azok frakciós tevékenységét, politikailag durván visszaélt szolgálati beosztásával és az szksz központi bizottságában viselt titkári funkciójával. közvetlenül, vagy utasításra megszervezte egyes párt és állami funkcionáriusok állandó ellenőrzését. egyike volt azoknak, akik bizonyos politikai funkcionáriusokat ellenőriztek, távbeszélgetéseiket lehallgatták, hivatali helyiségeikbe hangosító berendezést szereltek fel, stb.

a bizottság javasolta, hogy vojín lukicsot zárják ki az szksz központi bizottságából és a kommunisták szövetsége tagjai sorából is, s erről értesítsék a jksz központi bizottságát, amelynek szintén tagja volt.

zsvotije szavicsot pedig - javasolta a bizottság - zárják ki az szksz központi bizottságából és utolsó figyelmeztetéssel büntessék.

a bizottság végül javasolta, vizsgálják felül az állambiztonsági szolgálat kommunista szervezeteinek munkáját. /tanjug/

...

19.38/-n

-38-

kk 50. bolgár-csehszlovák barátsági nagygyűlés szófiában

nk/nm/m/már

szófia, 1966. szeptember 15. /mti/

negyedik napja tartózkodik bulgáriában antonin novotny vezetésével a csehszlovák szocialista köztársaság párt- és állami küldöttsége. a vendégek tiszteletére csütörtökön délután barátsági nagygyűlést hívott össze a bolgár kp szófiái bizottsága, a fővárosi népi tanács és a hazafias arcvonal fővárosi bizottsága.

a nagygyűlése todor zsvikov, a bolgár kp központi bizottságának első titkára, a bolgár minisztertanács elnöke és antonin novotny, a cskp központi bizottságának első titkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke mondott beszédet. mindketten méltatták a két nép történelmi barátságát és gyümölcsöző szocialista együttműködését. kijelentették, hogy megvan a lehetőség a gazdasági és tudományos műszaki együttműködés elmélyítésének és bővítésének, s kifejezték meggyőződésüket, hogy a jelenlegi megbeszélések elősegítik ezt.

a nemzetközi helyzetről szólva todor zsvikov elítélte a nyugatnémet revansista törekvéseket, megbélyegezte az egyesült államok imperialistáinak vietnami intervencióját. követelte, hogy a vdk-kormány által előterjesztett ismert terv alapján, békésen oldják meg a vietnami kérdést.

- megbeszéléseinken mélységes aggodalmunkat fejeztük ki a kínai vezetők elhajló politikája felett - mondotta todor zsvikov. a kínai vezetők szakadár magatartásukkal akadályozzák a szocialista országok vietnami akcióegységének kialakítását. nemcsak eltérnek a marxizmustól, de a szovjetunió és más szocialista országok elleni támadásaikkal az egész nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének is károkat okoznak, és objektíve aláássák az antiimperialista frontot. a fő követelmény - mondotta zsvikov - az egység erősítése. ehhez jó alapot adnak a kommunista és munkáspártok képviselői által közösen kidolgozott moszkvai dokumentumok.

beszédében antonin novotny is elítélte a nyugatnémet revansizmust és kijelentette, hogy a varsói szerződésben részt vevő országok vezetőinek legutóbbi bukaresti találkozója megmutatta azt az utat, amelyen járva elérhető az európai béke. a cskp vezetője az egyesült államokat a népek szabadsága legnagyobb ellenségének nevezte, amely azonban sohasem törheti le a hős vietnami népet, mert azt segítik a szocialista országok, és mindenekelőtt a szovjetunió

/folyt. köv./

19.45/-n

-39-

kk 50. /bolgár -csehszlovák ... 1. folyt./ m

a kínai vezetőről szólva elítélte azok szovjetellenes rágalomhadjáratát. mint mondotta, politikájuk nemcsak a munkásmozgalomnak okoz nagy károkat, hanem a nemzetközi demokratikus, anti-imperialista mozgalomnak is.

a bolgár-csehszlovák tárgyalásokat értékelve mind zsvkov, mind novotny kiemelte azok szívélyes, baráti légkörét, s hangsúlyozta, hogy e megbeszélések teljes nézetazonosságot fejeztek ki.

a szerkesztőségek figyelmébe!

kk 36-os hírünk harmadik bekezdésének első sorában helyesen:

... bowden, a nemzetközösségi kapcsolatok ...

kk 52. a magyar népi táncgyűltés phenjanban

t ht/gk/vm/már phenjan, 1966. szeptember 15./taszsz/

csütörtök este phenjanban lépett fel a koreai népi demokratikus köztársaságban vendégszerelő magyar népi táncgyűltés. a magyar művészek nagy sikert arattak.

az előadást megtekintette tien cser, a kulturális ügyek miniszter-helyettese./mti/

kk 53. befejeződtek a bolgár-csehszlovák tárgyalások

t ht/gk/m/már szófia, 1966. szeptember 15./taszsz

csütörtökön szófiában végetértek a csehszlovák-bolgár párt-és államközi tárgyalások.

a bta jelentése szerint a két küldöttség antonin novotny, illetve todor zsvkov vezetésével csütörtökön a csehszlovák-bolgár együttműködés további bővítéséről tárgyalt. megvitattak néhány nemzetközi problémát is. a megbeszélések rendkívül szívélyes légkörben folytak le. /mti/

19.52/-n
2012

40
-5-

WV Se

kk 51. kinshasa

t ht/gk/vm/már brazzaville, 1966. szeptember 15./taszsz/

a kinshasai rádió jelentése szerint a központi kormány belügy-minisztere a kongói nemzeti hadsereg negyedik csoportjának parancsnokát, masiala tábornokot és az ötödik hadsereg-csoport parancsnokát, kakudji ezredest, felhatalmazta, hogy a dél-katanga és dél-kiwui tartományban vegye át a kormányzói teljhatalmat.

további intézkedésig masiala tábornok és kakudji ezredes a hivatalban maradó tartományi kormánnyal együtt gyakorolja a kormányzói funkciókat.

a katonai kormányzók kinevezését a kongói központi kormány azzal indokolta, hogy meghatározatlan ideig kinshasában kell tartani munongo és bodji kormányzókat, valamint helyetteseiket, hogy befejezhessék a két említett tartományban teleplezett összeesküvés kivizsgálását.

a kinshasai biztonsági szolgálat lumumbasiban, dél-katanga tartományi székhelyén, három belga állampolgárt tartóztatott le. az egyiket azzal vádolják, hogy a dél-katangában teleplezett felforgató hálózathoz tartozott. a másik két belga állampolgárt azért tartóztatott le, mert kongói vezetőket, többek között az államfőt becsmérelték.

szerdán mobutu, ~~kinshasa~~ köztársasági elnöke, fogadta sekou touré guineai elnök személyes képviselőjét dr.korume-t, aki átadta elnökének személyes üzenetét.

a kinshasai rádió csütörtöki jelentése szerint mobutu rendkívül szívélyes beszélgetést folytatott sekou touré személyes képviselőjével./mti/

-41-

19.58/-n
2012

WV Se

kk 55. alto adige

cap/sm/hk/m/már

róma, 1966. szeptember 15.

Luigi Caputo jelenti:

csütörtökön az olasz képviselőházban befejeződött az észak-olaszországi alto adige /dél-tirol/ tartomány helyzetéről négy napja folyó vita.

Moro miniszterelnök, akinek beszédét a baloldali tiltakozása többször megszakította, visszautasította azt a javaslatot, hogy az olasz kormány szólítsa fel a bonni kormányt azoknak a neonáci szervezeteknek a feloszlatására, amelyek eszeveszett revansista kampányukkal táplálják az olasz-osztrák határon uralkodó terrort. A miniszterelnök arra az álláspontra helyezkedett, hogy különbséget kell tenni a neonácizmus és nyugat-németország között, sőt azt bizonygatta, hogy a bonni kormány kész együttműködni olaszországgal a terrorcselekedetek megszüntetésében. Moro hangsúlyozta az olasz-nyugatnémet barátság jelentőségét a nyugat-európai együttműködés szempontjából, majd úgy nyilatkozott, hogy az alto adige-i kérdés rendezése érdekében folytatni kell a tárgyalásokat ausztriával.

A miniszterelnök beszéde után a képviselőház szavazással helyeselte a kormánynak a megvitatott kérdéssel kapcsolatban tett eddigi lépéseit és az osztrák-olasz tárgyalások folytatására irányuló készségét. A kormány mellett szavaztak a kormánykoalíció pártjai és a liberálisok, ellene szavaztak a kommunisták, az egységsszocialisták, az új fasiszták.

A kommunisták szavazatát pajetta indokolta meg. Élesen bírálta Moro beszédét. Rámutatott arra, hogy az, aki a revansizmussal és a német militarizmussal szemben engedékeny, az egyúttal cinkos is azoknak, követelte, hogy olaszország olyan új külpolitikai irányvonalat kövessen, amelynek értelmében elítél minden terjeszkedési törekvést, az európai határok megváltoztatására irányuló minden tervet.

A kommunisták a kormány ellen szavaztak, de egyetértének abban, hogy folytatni kell a tárgyalásokat ausztriával.

- 42 -

20,35/m

2050

Me Se

embargo: csütörtök este 20.00 óráig!

kk 54. orvoskivándorlás

su kcs vm már

London, 1966. szeptember 15./mti/

Kenneth Robinson angol közegészségügyi miniszter Birminghamban kijelentette: Anglia nem azért költi az adófizetők pénzét orvosképzésre, hogy a fiatal doktorok kivándoroljanak Amerikába. Mint mondotta, minden emigráló orvos tulajdonképpen 7.500 font állami pénzt visz magával, ugyanis a hallgatók által fizetett tandíjon felül körülbelül annyiba kerül egy-egy orvos kitaníttatása.

A miniszter beszéde megmutatja, hogy a kormány is aggódik az angol orvosok mind nagyobb számu kivándorlása miatt. A bérek befagyasztását követő hetekben többszáz fiatal kórházi orvos jelentkezett amerikai kivándorlásra. A kormány nemrég január elsejével bizonyos fizetésjavítást helyezett kilátásba, de ez nem csökkentette a kivándorlás méreteit./sugár/

..-

kk 56. vietnam - vegyes

ö wn gk vm már

1966. szeptember 15./mti/

h a n o i

A VNA hírgyűjtemény pótlólag beérkezett jelentések alapján közli, hogy Vinh Linh és Quang Ninh tartományban a helyi fegyveres erők a lakosság támogatásával négy amerikai repülőgépet lőttek le szeptember 10-én, illetve 14-én. Ezzel a VDK területe fölött lelőtt amerikai repülőgépek száma 1.424-re emelkedett.

A vietnami néphadsereg összekötő bizottsága a nemzetközi ellenőrző bizottsághoz csütörtökön intézett sürgős üzenetében tiltakozott amiatt, hogy 1966. szeptember 13-án az amerikai 34-es gépesített ezred második zászlóalja - körülbelül 750 ember - partra szállt Vung Tau-nál. A bizottság figyelmeztet az 1954-es genfi egyezményeknek az amerikai imperialisták részéről történt újabb megsértésére./folyt.köv./

20.45

- 43 -

Me Se

/kk 56. vietnam.....1.folyt./vm

s a i g o n

a dél-vietnami gerilla-erők a múlt héten elvágták a dalatból északra vezető utvonalat. a térségben elpusztult egy utánpótlás szempontjából fontos hid is. az emiatt támadt „szállítási nehézségekre„ hivatkozással mintegy 15 százalékkal emelkedett salgonban a rizs ára - tájékoztat a reuter.

rutherford

a upi szerint frank d. testea katolikus papot, aki a múlt vasárnap a hívek előtt elítélte az egyesült államok vietnami politikáját, a vdk bombázását, váratlanul áthelyezték, felettései bejelentették a híveknek, hogy papjuk „uj beosztást kapott„./vna,upi, reuter/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az afp hanoi tudósítója szerint a vdk-nak a demarkációs vonalhoz és a partvidékhez közelfekvő tartományaiban több ezer kilométeres futóárkokat ásnak. a hanoi sajtó szerint a futóárkok-hálózat kiépítése kettős célt szolgál: a polgári lakosság védelmét a légitámadásokkal szemben és a védelmi vonalak előkészítését egy amerikai szárazföldi támadás, vagy partraszállás esetében.

a hanoi sajtó csütörtökön első ízben célzott arra, hogy esetleges amerikai szárazföldi „kezdeményezés„ készül a vdk ellen. a nhan dan szerint ha az amerikai kalózkodóknak elkövetnék azt az örültséget, hogy tovább szélesítik a háborút vietnamban, a futóárkok-hálózat lehetővé fogja tenni az ellenséges gyalogság elpusztítását. a lap a vinh linh térségében már elkészült hálózat méretét körülbelül 1000 kilométerre becsüli.

az afp tájékoztatása szerint a néhány hónap óta a vdk déli tartományaiban gyors ütemben készült futóárkok-hálózat pókhálószerűen kiterjed egyes falvakra. a házakat a kertekkel, a rizsföldeket az iskolával, az egyik tanyát a másikkal kötik össze./afp/

20.50

- 44 -

kk 57. u thant kitart lemondási szándéka mellett

q n b j v m m á r

new york, 1966. szeptember 15./mt1/

u thant ensz-főtthkár csütörtökön egy diplomaták és sajtótudósítók tiszteletére rendezett ebéden kijelentette, hogy kitart elhatározása mellett és megbízatásának lejártával megváltik főtthkári tisztségétől.

kérte az ensz tagállamait, ne ragaszkodjanak személyéhez, hanem igyekezzenek megfelelő utódot találni erre a posztra./reuter, ap/

- . . -

kk 58. közlemény a brit nemzetközösségi értekezletről

ö r i / r i / m / m á r

London, 1966. szeptember 15. /mt1/

a brit nemzetközösség tagállamainak tíz-napos értekezletéről csütörtökön este közleményt adtak ki.

a közlemény hangsúlyozza, hogy a brit nemzetközösségnek mindent el kell követnie a vietnami béke megteremtéséért, a vietnami népnek olyan feltételek között kell élnie, hogy az 1954-es genfi egyezményben lefektetett alapokon „szabadon és minden külső befolyás nélkül„ dönthessen saját sorsáról.

a nemzetközösség tagállamai felszólítanak minden országot a nukleáris kísérletek betiltására, felszólítják franciaországot és a kínai népköztársaságot csatlakozzanak a leszerelési tárgyalásokhoz.

az ensz vonja vissza a délafrikai köztársaságnak délnyugat-afrikára vonatkozó megbízatását és az utóbbi területet a világszervezet vegye saját ellenőrzése alá egészen a függetlenség megadásának időpontjáig - hangoztatja a közlemény.

a nemzetközösségi tagállamok miniszterelnökei erőlyesen elítélik a délafrikai köztársaság apartheid politikáját, s aggodalmukat fejezik ki amiatt, hogy portugália továbbra sem hajlandó örendelkezést adni afrikai területeinek.

/folyt. köv./

21.05

- 45 -

kk 58. /közlemény ... 1. folyt./ m

rhodesiára vonatkozóan a közlemény utal a szerdai külön nyilatkozatra, amely vázolta nagy-britannia terveit a szakadár smith-rendszer ,erélyesebb kezelésével,, kapcsolatban.

nagy-britannia gazdasági helyzetével foglalkozva a közlemény állásfoglal a font sterling helyzetének megerősítése mellett és hangsúlyozza további takarékosági intézkedések szükségességét. az angol kormány folyamatosan tájékoztatja a nemzetközösség tagállamait, nagy-britannia és a közös piac között jelenleg folyó puhatólódzó tárgyalásokról.

a nemzetközösség tagállamainak küldöttjei egyhangulag arra kérik u thant ensz főtitkárt, hogy vegye fontolóra elhatározását, amely szerint nem vállalja a főtitkári tisztség további betöltését. /afp, reuter, ap/

...

kk 59. sziria megkezdi saját olajvezetékének építését

rud/nm/m/már

damaszkusz, 1966. szeptember 15.

rudnyánszky István, az mti és a népszabadság közepkeleti tudósítója jelenti:

sziria első saját olajvezetékének megépítésére készül. az első kapavágás, valójában a földkotrók munkába állítása pénteken lesz a baath-párt és a kormány által rendezendő ünnepség keretében. ami a szirián átvezető pipeline kérdését illeti, a damaszkuszi kormány csütörtökön közölte, hogy az ipc /iraq petroleum company/ olajtársaság elszámolásait tíz éve visszamenőleg átvizsgálják a most folyó tárgyalások során. ennek alapján követelik a sziriának járó részesedés megfizetését, amelyet a társaság csak részben teljesített. az irakból a sziriai kikötőbe olajat szállító vezeték után sziria a jövőben nagyobb részesedést követel.

az említett kérdések mellett a sajtó érdeklődését továbbra is azok a nyilatkozatok kötik le, amelyek a múlt héten lezajlott összeesküvések okait feltárva rámutatnak az imperialisták, a reakciós erők és a jordán hatóságok cinikosságára. hafez asszad tábornok, hadügyminiszter, a légierő parancsnoka az al baath című lap szerint kijelentette: az összeesküvést azok szervezték, akiket megrémített a szocializmusért vívott harc előrehaladása sziriában.

dr. ibrahim makhusz külügyminiszter az arab liga kairói tanácsüléséről visszatérve elmondotta, hogy a sziriában leleplezett imperialista ügynökök, reakciósok és árulók jordániában gyülekeznek, ahol szaud-arábia pénzalapot bocsát rendelkezésükre. makhusz külügyminiszter azzal vádolta a jordániai hatóságokat, hogy eltűnték két izraeli repülőgép áthaladását jordán terület fölött, s ezek az izraeli gépek jordánia felől berépülve támadhatták meg a sziriai állásokat.

21,25/m

- 46 -

/folyt. köv. /

kk 59. sziria.....1.folyt./vm

a sziriai reakció szerepéről khaleb dzsundi, a szakszervezeti szövetség főtitkára az asz szaura hasábjain ezt írja: „sziriában a reakció képviselői földbirtokosok, gyárosok, nagykereskedők, a kapitalista családok között vannak olyanok, amelyek még az ottomán birodalom idején szerezték és azóta is megőrizték vagyonukat, befolyásukat és hatalmukat. a forradalom egy részüket már megfosztotta kiváltságaiktól, de egyesek még fontos pozíciókban vannak, ahelyett, hogy örültek volna a forradalom nagylelkűségének és elnézésének, szabotázsba kezdtek a forradalom ellen. maguk bizonyították azok igazát, akik elutasították követelték. most megteesszük azt, amit a forradalom elején kellett volna: ártalmatlanná tesszük ezeket az elemeket... dzsundi rámutat arra, hogy a munkásmilícia osztagai leleplezik a reakció ügynökeit és esetüket a hatóságok elé terjesztik. ha a hatóságok a letartóztatott reakciósokat szabadon bocsátanák, a munkások megakadályoznák, hogy újra elfoglalhassák azokat a posztokat, amelyeket korábban elfoglaltak. mint dzsundi írja, a munkások feladata a sziriai forradalom védelme.

ezekkel a nyilatkozatokkal szemben az ammani rádió mind nyíltabban fenyegeti a sziriai rendszert. hatum ezredes, aki a pucskisérlet kudarc után jordániába menekült, az ammani rádióban sugározott nyilatkozatában kijelentette: társaival együtt azért keresett menedéket jordániában, hogy előkészítse visszatérését és a harc folytatását más eszközökkel... a politikai harc eszközei nem bizonyultak hatásosnak, ezért egyéb módszereket fogunk alkalmazni a jelentégi damaszkuszi rendszer ellen. elhatároztuk, hogy visszatérünk... mondta hatum ezredes.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

hatum szerint a baath megszűnt létezni, mert a kommunisták beszivárogtak soraiba és megváltoztatták jellegét. a kommunisták kormányoznak sziriában. amikor a párt tagjai tiltakoztak a beszivárgás ellen, a tiltakozókat bebörtönözték, száműzték, vagy szétszórták. terrorrendszert vezettek be, amilyent sziria a francia megszállás idején sem látott.

/folyt. köv./

21.30

- 47 -

W

/kk 59. sziria.....2.folyt./vm

khaleb dzsundi szakszervezeti vezér mindenkit letartóztathat, akit csak akar. abdel karim dzsundi földreformügyi miniszter is vörössé változott. a párt igazi hívei megértették, hogy a vezetést a kommunisták ragadták meg, s ekkor kérték a katonák közbelépését. hatum szerint ő a letartóztatott tisztek szabadonbocsátását követelte atasszi elnöktől és dzsedid tábornoktól, akik esküjüket megszegve nem teljesítették ígéretüket, amikor elengedte őket a szuejdi támaszponttól. ő maga azért ment jordániába, hogy elkerülje a vérontást, amikor a támaszpontot körülvették. hatum végül kijelentette, hogy a szíriai gazdaság összeomlik, mert a szocializmus alkalmazása anarchiát teremt.

az ammani rádióhírek a negyedik átszökött tiszti csoport létszámát nem közlik, s csupán hármat neveznek meg közülük. vezetőjük hasszán atlas emir. a négy jordániába menekült tiszti csoport létszáma meghaladja a 35 főt.

kk 60. tömegfelvonulás pekingben

ko/kcs/m/már

peking, 1966. szeptember 15.

kocsis tamás, az mti pekingi tudósítója jelenti:

a kínai „nagy proletár kulturális forradalom végső győzelmének”, jelszavával, a becslések szerint egymillió résztvevővel, méreteiben példa nélkül álló tömegfelvonulást rendeztek csütörtökön pekingben. a felvonulást a hajnali órákban a kínai hadsereg egységei indították meg: teherautók végtelen során többtízezer katona vonult végig mao ce-tung dalokat énekelve peking-főútvonalán, majd a katonák elfoglalták helyüket a tien an men előtti téren, ahol órákon keresztül csoportokban, kórusban részleteket olvastak fel mao elnök műveiből s így fogadták a később érkezőket.

a katonaság felvonulása után röviddel mao ce-tung ezer és ezer portréja alatt mao ce-tung vöröskötésű műveivel a kézben, maocetungi idézeteket hirdető táblákat vive, mao ce-tung dalokat énekelve és idézeteket olvasva - megkezdődött a vörösgárdisták több mint hat órán át tartó felvonulása peking középpontja felé. a felvonuláson vidéki vörösgárdisták is részt vettek. tizenkét óra előtt teljesen lezárták a tien an men környékét s ezután csak azok a kínai fiatalok közelíthették meg a teret, akik szervezett egységekben vettek részt a késő délutáni nagygyűlésen.

21,40/m

- 48 -

kk 61. a francia kp politikai bizottságának ülése

t ht gk vm már

párizs, 1966. szeptember 15./taszsz/

csütörtökön párizsban összeült a francia kommunista párt politikai bizottsága és úgy határozott, hogy a xviii. pártkongresszus előkészítésének, továbbá az általános politikai helyzetnek és a párt-feladatainak a megvitatására október 18-19-ére összehívja a központi bizottság bővített ülését.

a politikai bizottság csütörtöki ülésén részletesen foglalkozott a pártszervezetek és a párttagok jelenlegi feladataival. felszólította a kommunistákat, kettőzzék meg erejüket, hogy előmozdítsák a békeszerető erők együttes fellépését a vietnami amerikai agresszió ellen. az ülés résztvevői hangoztatták, hogy a belpolitikai élet igen fontos eseménye a jelenlegi szakaszon a közelgő parlamenti választásokkal kapcsolatos választási hadjárat. /mti/

kk 62. rövid hírek

mg/m/már

belgrád, 1966. szeptember 15. /mti/

a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács /kormány/ petar sztabolics elnökletével megvitatatta a jugoszlávia és a német szövetségi köztársaság viszonyában bekövetkezett legújabb helyzetet, tekintettel azokra a legutóbbi terrorcselekményekre, amelyeket a német szövetségi köztársaságban követtek el az ott élő hivatalos jugoszláv személyek és állampolgárok ellen, ezen kívül a kormány megtárgyalta azokat az intézkedéseket, amelyeket az nszk-ban lévő jugoszláv hivatalos személyek és állampolgárok védelmében foganatosít. /.tanjug/

p r á g a

a csehszlovák-szovjet határ mentén lévő vrsné nemeckében a kelet szlovákiai kerület vezetői és a csehszlovák hadsereg képviselői pénteken ünnepélyesen fogadták a vltava hadgyakorlatra érkező szovjet katonai egységek első csoportjait. /mti/

/folyt.köv./
21,55/m

-49-

W

kk 62. rövid hírek....1.folyt./vm

frankfurt

a Lufthansa nyugatnémet légitársaság 2.500 dollár jutalmat ígért annak, aki nyomravezető felvilágosítást ad az ellopott 250 000 dollár értékű pénzeszsomag ügyében. mint már jelentettük, a jugoszláv nemzeti bank a rendszeres deviza-transzfer keretében a jat- jugoszláv légiforgalmi vállalat repülőgépén egy millió nyugatnémet márkát küldött csomagban a deutsche bundesbank címére a majnamenti frankfurtba. a pénzeszsomagot a jat tisztviselője átadta a Lufthansa képviselőjének, aki a csomagot a légitársaság szolgálati kocsijában helyezte el. a csomag később, meg nem állapított körülmények között a Lufthansa gépkocsijával együtt eltűnt. a gépkocsit később megtalálták, de a pénzküldemény nélkül./tanjug/

v a r s o

csütörtökön varsóban a lengyel és az iráni kormány külügyminisztere aláírta a két ország kulturális együttműködéséről szóló megállapodást./taszsz/

v a r s o

bognár józsef, a kki elnöke csütörtökön „a fejlődő országok szerepe a világ gazdaságban”, címmel előadást tartott varsóban, majd látogatást tett a Lemp központi bizottságának kulturális és tudományos osztályán./pap/

m o s z k v a

Kirillin szovjet miniszterelnökhelyettes csütörtökön moszkvában fogadta vendéget, a román kp végrehajtó bizottsága és állandó elnöksége tagját, miniszterelnökhelyettest./taszsz/

damaszkusz

beljajev és Leonov szovjet űrhajóst csütörtökön damaszkuszban magas szíriai érdemrenddel tüntették ki./taszsz/

- 50 -

kk. 63. külpolitikai híreink zárásig

gy/már

1966. szeptember 15.

1. várható
2. szovjet űrhajósok
3. rövid hírek
4. rendkívüli állapot sarawakban
5. argentina - chile
6. csombe
7. egy nyugatnémet tengeralttjáró titokzatos szerencsétlensége
8. vietnam - hanoi események
9. gemini
10. a polgárjogi törvényjavaslat sorsa
11. ensz - az u thant-ügy
12. a nhan dan a vietnami-magyar egyezményről
13. vorster - ensz
14. vietnam vegyes
15. a miniszterelnökhelyettes és a sztriptisztancosnő
16. az új albán kormány
17. tengeralttjáró -2.
18. pravda cikk
19. nyilatkozatok a nyugatnémet revansizmusról
20. a le monde a francia-amerikai viszonyról
21. indonéz-malaysiai közlemény
22. hírek franciaországból
23. ben barka
24. djibouti
25. wilson a „kibuvók mestere”, - időnyerési taktika a rhodesiai kérdésben
26. pugwash - sajtóértekezlet
27. folytatódnak a bolgár-csehszlovák tárgyalások
28. gemini /2/
29. a columbiai forradalmi erők nyilatkozata
30. rövid hírek
31. gemini: leszállás
32. kínai „kulturforradalom”,
33. vietnam - vegyes -2.
34. atom
35. minisztertanács csúcsertekezlet
36. nemzetközösségi csúcsertekezlet
37. lengyel-iráni megbeszélések
38. az első angolt potaris tengeralttjáró
39. a guam fedélzetén a gemini -11. két űrpilótája
40. gollan a nemzetközösség rhodesiai közleményéről

/folyt. köv.

22.05/gy

- 51 -

kk. 63. /hírjegyzék.... 1. folyt./ gy

41. tiltakozó munkásgyűlések az elbocsátások ellen az angol autóiparban
42. szemjonov törökországban
43. az algériai fiatalok támogatják a szíriai fiatalokat
44. nemzetközösségi értekezlet
45. nemzetközösség
46. francia-szov. ipart
47. lemondott weber nyugatnémet államminiszter
48. interpellációk a bundestagban a vietnamban harcoló nyugatnémet fiatalok ügyében
49. a szerb kommunisták szövetsége központi bizottságának ülése
50. bolgár-csehszlovák barátsági nagygyűlés szófiában
51. kinshasa
52. a magyar népi táncgyűltés phenjanban
53. befejeződtek a bolgár-csehszlovák tárgyalások
54. orvoskivándorlás
55. alto adige
56. vietnam - vegyes
57. u thant kitart lemondási szándéka mellett
58. közlemény a brit nemzetközösségi értekezletről
59. szíria megkezdi saját olajvezetékének építését
60. tömegfelvonulás pekingben
61. francia kp
62. rövid hírek
63. hírjegyzék

- vége -

22.10/gy

- 52 -

1966. szept. 16 - 30.

60.00P

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1966. szeptember 16.

bb. 1. csaknem félmilliárd forint a munkáskerületek egészségügyének fejlesztésére

i hi/sk/zs/gy/cz

1966. szeptember 16.

a munkáskerületek csaknem félmilliárd forinttal részesednek a főváros ez évi egészségügyi költségvetéséből, s a hasonló célú beruházási és felújítási keretek is számottevőek. ezeknek az összegeknek a felhasználásáról, a munkáskerületek egészségügyi viszonyairól tárgyaltak a tanácsi végrehajtó bizottságok.

kőbányán az ipar fejlődésével, a vállalatok összevonásával növekszik az olyan nagyobb termelőegységek száma, amelyek önálló üzemorvosi ellátást igényelnek. a fővárosi tanács intézkedésére napi 16 órával növelik az üzemorvosi rendelések időtartamát, a jövő év elejétől pedig több üzemben, így a kőbányai gyógyszerárugyárban és a kőbányai porcelángyárban, új szakrendeléseket - nőgyógyászatot, bőrgyógyászatot, fogászatot - szerveznek. fokozatosan megszüntetik a lakóterületi rendelők zsufoltságát is. az új városközpont kialakításával kétszintes rendelőt építenek az előd utca mentén. egyik emeleten a két orvosi munkahelyet bővülő pataki istván téri körzeti rendelő kap helyet - itt látják majd el az új városközpont lakosságát - a másik szinten az állomás utcai gyermekszakrendelőnek biztosítanak a mostaninál jobb működési feltételeket. mindkét részleg munkáját ekg és laboratórium segíti majd.

a vii. kerületben az egy évvel ezelőtt bevezetett egységes gyermekegészségügyi szolgálat tapasztalatait értékelték. az új rendszer lényege, hogy a 14 éven aluli ifjúságot 24 körzeti gyermekorvos - 36 védőnő segítségével - állandó megfigyelés alatt tartja, szükség esetén gyógykezeli, a szülőket pedig rendszeres egészségügyi tanácsadásban részesítik.

/folyt. köv./

- 1 -